

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ο ρόλος της Δημοτικής Αστυνομίας στο πλαίσιο λειτουργίας των Οργανισμών
Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αντώνιος Νατσιός
(Α.Μ.: 0822M003)

Αθήνα, 2023

Τριμελής Επιτροπή:

Βασιλική Δεληθέου, Αναπλ. Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου (Επιβλέπουσα)

Ιωάννης Ψυχάρης, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Βασίλειος Αυδίκος, Αναπλ. Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Copyright © Αντώνιος Νατσιός, 2023

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διπλωματικής εργασίας εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διπλωματικής εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

Συντομογραφίες

ΑΜΕΑ: Άτομα με Αναπηρία

ΑΕ: Ανώνυμη Εταιρεία

ΑΕΙ: Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

α.ν: Αναγκαστικός Νόμος

ΑΣΕΠ: Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

ΔΕ: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

ΔΙΜΕΑ: Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς

ΕΚΔΔΑ: Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

ΕΛΑΣ: Ελληνική Αστυνομία

ΕΣΤΑ: Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΙΕΚ: Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΚΟΚ: Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας

ΚΠΔ: Κώδικας Ποινικής Δικονομίας

ν: Νόμος

ΟΕΥ: Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας

ΟΤΑ: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

π.δ: Προεδρικό Διάταγμα

ΠΚ: Ποινικός Κώδικας

ΠΕ: Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση

ΣτΕ: Συμβούλιο της Επικρατείας

ΤΕ: Τεχνολογική Εκπαίδευση

ΤΕΙ: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

PDA: Personal Digital Assistant

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κα Βίκυ Δεληθέου για την πολύτιμη βοήθεια, υποστήριξη και καθοδήγηση που μου πρόσφερε κατά την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου για τις πολύτιμες γνώσεις που μου πρόσφεραν και για την εποικοδομητική συνεργασία που είχαμε κατά τη διάρκεια των σπουδών μου. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου, δημοτικούς αστυνομικούς, για τις συνεντεύξεις που μου παραχώρησαν και τους κατοίκους της Κηφισιάς που συμμετείχαν στην έρευνα μου, για τον πολύτιμο χρόνο που διέθεσαν και την προθυμία τους να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο της έρευνας.

Περιεχόμενα

Περίληψη	9
Abstract	10
Εισαγωγή	11
Κεφάλαιο πρώτο	12
Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	12
Αρμοδιότητες τοπικών υποθέσεων των ΟΤΑ	13
Ανάθεση αρμοδιοτήτων κρατικού χαρακτήρα στους ΟΤΑ.....	14
Κεφάλαιο δεύτερο.....	14
Ο θεσμός της δημοτικής αστυνομίας στην Ευρώπη	14
Σκανδιναβικά κράτη	15
Ιταλία	15
Πορτογαλία	16
Ολλανδία.....	16
Κεφάλαιο τρίτο	18
Αρχές που διέπουν την δράση της δημοτικής αστυνομίας	18
Αρχές καλής διοίκησης.....	18
Η αρχή της νομιμότητας.	18
Η αρχή της «χρηστής διοίκησης».	20
Η αρχή της προηγούμενης ακρόασης.	20
Η αρχή της αναλογικότητας.....	20
Η αρχή της ίσης μεταχείρισης.	21
Η αρχή της διαφάνειας.....	21
Η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.....	22
Η αρχή της αμεροληψίας.	23
Ειδικές αρχές αστυνομικής φύσης	24

Κεφάλαιο τέταρτο	24
Ιστορική αναδρομή της πορείας της δημοτικής αστυνομίας	24
Κεφάλαιο πέμπτο	32
Η αποστολή και οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας	32
Γενικά.....	32
Οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας	32
Άσκηση των αρμοδιοτήτων	35
Συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας	35
Κεφάλαιο έκτο	36
Το ιδιαίτερο καθεστώς της δημοτικής αστυνομίας.....	36
Αυτοτελής υπηρεσία	36
Συγκεκριμένες αρμοδιότητες	36
Διαρκής ετοιμότητα του προσωπικού.....	36
Καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου	37
Βαθμολόγιο και ιεραρχία	37
Ειδικός εξοπλισμός, στολή και διακριτικό σήμα	38
Ειδικό πειθαρχικό συμβούλιο	39
Πρόσληψη.....	40
Εκπαίδευση και επιμόρφωση.....	40
Κεφάλαιο έβδομο.....	41
Η σχέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τη δημοτική αστυνομία	41
Κεφάλαιο όγδοο.....	42
Ο ρόλος της δημοτικής αστυνομίας.....	42
Κεφάλαιο ένατο	43

Παρουσίαση της δημοτικής αστυνομίας Κηφισιάς	43
Κεφάλαιο δέκατο	45
Μεθοδολογία έρευνας.....	45
Ερευνητικά ερωτήματα.....	45
Μεθοδολογική προσέγγιση	45
Ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση	46
Πηγές πληροφόρησης	47
Απογραφική και δειγματοληπτική έρευνα.....	48
Συμμετέχοντες.....	48
Εργαλεία έρευνας.....	49
Ερωτηματολόγια.	49
Παρατήρηση.	50
Συνέντευξη.....	51
Επιλογή εργαλείου	52
Ηθικά ζητήματα	54
Κεφάλαιο ενδέκατο.....	55
Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας.....	55
Ποιοτική έρευνα.....	55
Ποσοτική έρευνα	60
Συμπεράσματα	67
Πηγές – Βιβλιογραφία	70
Πρωτογενείς πηγές.....	70
Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία	72
Ξενόγλωσση βιβλιογραφία	73
Παραρτήματα.....	76

Διαγράμματα

Διάγραμμα 1. Φύλο συμμετεχόντων.....	60
Διάγραμμα 2. Ηλικία συμμετεχόντων.....	61
Διάγραμμα 3. Μορφωτικό επίπεδο συμμετεχόντων	61
Διάγραμμα 4. Χρήση υπηρεσιών.....	62
Διάγραμμα 5. Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες	62
Διάγραμμα 6. Βαθμός εμπιστοσύνης.....	63
Διάγραμμα 7. Γνώση αρμοδιοτήτων από πολίτες.....	63
Διάγραμμα 8. Αρμοδιότητες που αναφέρθηκαν	64
Διάγραμμα 9. Περισσότερες αρμοδιότητες	64
Διάγραμμα 10. Επαρκής στελέχωση.....	65
Διάγραμμα 11. Συμπεριφορά δημοτικών αστυνομικών.....	65
Διάγραμμα 12. Εμφάνιση δημοτικών αστυνομικών	66
Διάγραμμα 13. Ικανοποίηση από τη γενική εικόνα της υπηρεσίας	66

Περίληψη

Η δημοτική αστυνομία αποτελεί έναν ιδιαίτερα χρήσιμο φορέα για τη σύγχρονη αστυνόμευση και μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην τοπική κοινωνία. Πρόκειται λοιπόν για μια υπηρεσία φιλική προς τον πολίτη που στόχο έχει να βελτιώσει την καθημερινότητά του. Η δημοτική αστυνομία δεν έχει μόνο ελεγκτικό ρόλο, αλλά και κοινωνικό. Η αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας εξαρτάται από το πόσο αποδεκτή θεωρείται από τους πολίτες. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι η ανάλυση του ρόλου της δημοτικής αστυνομίας στο πλαίσιο λειτουργίας των ΟΤΑ Α΄ βαθμού και η καταγραφή του επιπέδου ικανοποίησης των κατοίκων της Κηφισιάς από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της δημοτικής αστυνομίας. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα απευθυνόμενη σε στελέχη της δημοτικής αστυνομίας με συνεντεύξεις και ποσοτική έρευνα απευθυνόμενη σε κατοίκους του δήμου Κηφισιάς με χρήση ερωτηματολογίου. Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες εκφράζουν υψηλή ικανοποίηση από το ρόλο της δημοτικής αστυνομίας. Ωστόσο, δεν αποκρύπτονται οι ανεπάρκειες σε προσωπικό και διοικητική λειτουργία.

Λέξεις – κλειδιά: Δημοτική Αστυνομία, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δήμοι, νόμοι, Κηφισιά.

Abstract

The municipal police is a particularly useful institution for modern policing and can contribute effectively to improving the quality of life in the local community. It is therefore a citizen-friendly service that aims to improve everyday life. The municipal police has not only a control role, but also a social role. The effectiveness of service depends on how well it is perceived by citizens. The purpose of this paper is to analyze the role of municipal police under the operation of Primary Local Government and to record the level of satisfaction of the residents of Kifissia from the services provided by municipal police. For this purpose, a qualitative survey was conducted by interviews with municipal police officers and a quantitative survey was conducted with residents of the municipality of Kifissia using a questionnaire. The results of the survey show that the participants express high satisfaction with the role of municipal police. However, deficiencies in personnel and administrative function are not concealed.

Key words: municipal police, local government, municipality, laws, Kifissia.

Εισαγωγή

Αναμφίβολα οι αποφάσεις της κεντρικής κυβέρνησης επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις συνθήκες διαβίωσης και συνολικά την ευημερία των πολιτών, υπάρχει όμως και μια άλλη εξίσου σημαντική πολιτική και είναι αυτή που χαράσσεται σε τοπικό επίπεδο. Οι πολίτες θεωρούν ότι οι τοπικές αρχές είναι υπεύθυνες για τα καθημερινά προβλήματα της πόλης. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ιδρύουν υπηρεσίες που θα υποστηρίζουν στη διοίκηση τοπικών υποθέσεων και στην προστασία και ανάπτυξη των τοπικών συμφερόντων. Στην τοπική πολιτική σκηνή, κυριαρχεί η άποψη πως η ικανοποίηση των πολιτών από τις επιδόσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν εξαρτάται τόσο από μεμονωμένα αποτελέσματα, όσο από μια ολοκληρωμένη εκτίμηση των συνθηκών ζωής των πολιτών.

Σε αυτό το πλαίσιο, η παρουσία και δράση της δημοτικής αστυνομίας αποσκοπεί στην εύρυθμη λειτουργία της πόλης, στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και στην προστασία της περιβαλλοντικής φυσιογνωμίας της περιοχής. Η δημοτική αστυνομία είναι επιφορτισμένη με μια σειρά αρμοδιότητες που αφορούν, μεταξύ άλλων, στον έλεγχο της τήρησης της καθαριότητας σε όλους τους δημόσιους, δημοτικούς και κοινόχρηστους χώρους, της στάθμευσης των οχημάτων, της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την κατάληψη κοινόχρηστων χώρων, της εφαρμογής δημοτικών διατάξεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Αποτελεί, λοιπόν, ένα μέσο για την εφαρμογή των τοπικών κανόνων, την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών και την ενίσχυση, εντέλει, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πρόσφατα αναθεωρήθηκε το νομικό πλαίσιο που διέπει τη δημοτική αστυνομία, ώστε να μπορεί να εκπληρώνει καλύτερα την αποστολή της, η οποία συνίσταται στην αστυνόμευση σε τοπικό επίπεδο, εντός ενός πλαισίου που βασίζεται στην αμοιβαία κατανόηση και συνεργασία με την τοπική κοινωνία. Ωστόσο, η δημοτική αστυνομία δεν έχει κατακτήσει ακόμα τη θέση που θα έπρεπε να έχει στη συνείδηση των πολιτών.

Στην εργασία αυτή γίνεται μια προσπάθεια προσέγγισης της δημοτικής αστυνομίας και του ρόλου της στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η εργασία διαρθρώνεται σε κεφάλαια. Αρχικά, στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη αναφορά στους ΟΤΑ και στην αποστολή τους. Στη συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζονται συνοπτικά το σύστημα διοίκησης των αντίστοιχων θεσμών αστυνόμευσης σε τοπικό επίπεδο στον ευρωπαϊκό χώρο. Αμέσως μετά, στο τρίτο κεφάλαιο, αναλύονται οι αρχές που διέπουν

τη δράση της δημοτικής αστυνομίας. Ακολουθεί το τέταρτο κεφάλαιο, στο οποίο γίνεται μια ιστορική αναδρομή της πορείας της υπηρεσίας, ενώ παράλληλα περιγράφεται και η νομοθεσία όπως διαχρονικά μεταβλήθηκε μέχρι σήμερα. Στη συνέχεια, στο πέμπτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας, όπως ισχύουν σήμερα. Ενώ, στο έκτο κεφάλαιο αναλύεται το ιδιαίτερο καθεστώς που διέπει τη δημοτική αστυνομία. Ακολουθεί, στο έβδομο κεφάλαιο, η ανάλυση της σχέσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τη δημοτική αστυνομία. Στο όγδοο κεφάλαιο αναλύεται γενικά ο ρόλος της δημοτικής αστυνομίας. Στη συνέχεια, στο ένατο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η μελέτη της περίπτωσης της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Κηφισιάς και στο δέκατο κεφάλαιο αναλύεται η μεθοδολογία έρευνας που ακολουθήθηκε. Πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα απευθυνόμενη σε στελέχη της δημοτικής αστυνομίας με συνεντεύξεις και ποσοτική έρευνα απευθυνόμενη σε κατοίκους του δήμου Κηφισιάς με χρήση ερωτηματολογίου. Αναπτύσσονται οι βασικές θέσεις αναφορικά με την ποιοτική και την ποσοτική έρευνα, παρατίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα και εξηγείται η τεχνική και η διαδικασία της έρευνας. Στη συνέχεια, στο ενδέκατο κεφάλαιο αναλύονται και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας. Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα.

Κεφάλαιο πρώτο

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το θεσμό εκείνο όπου επιτρέπει τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από τους τοπικούς άρχοντες, οι οποίοι εκλέγονται από το λαό. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι μέρος της κρατικής οργάνωσης. Το κράτος, μέσω των κεντρικών και περιφερειακών του οργάνων, ασκεί διοίκηση με ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο σε όλη την επικράτεια, εφόσον πρόκειται για ζητήματα που αφορούν το σύνολο των πολιτών.

Όμως, υπάρχουν και ζητήματα, τα οποία δεν αφορούν όλους τους πολίτες, αλλά μόνο τους κατοίκους μιας συγκεκριμένης περιοχής. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η διοίκηση πρέπει να είναι διαφοροποιημένη, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες και ανάγκες της εκάστοτε περιοχής. Χωρίς το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα ήταν αδύνατο να ασκηθεί τέτοιου είδους διοίκηση και αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ανισοτήτων και τελικά την αδυναμία του κράτους να εκπληρώσει την αποστολή του (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012) .

Η διοίκηση του κράτους, ως βασική απεικόνιση της κρατικής δράσης, προκειμένου να πετύχει τον σκοπό της και να ανταποκριθεί στα καθήκοντά της πρέπει να καταμερίσει το έργο αυτό. Αυτός ο καταμερισμός επιτυγχάνεται αρχικά με την αποκέντρωση και στη συνέχεια με την αυτοδιοίκηση. Ο καταμερισμός του έργου αποτελεί βασική οργανική ανάγκη σε όλους τους οργανισμούς, είτε βιολογικούς, είτε κοινωνικούς, οι οποίοι λαμβάνουν μια σχετική ανάπτυξη, οργάνωση και δράση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, και η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναδεικνύεται ως μια αναπόσπαστη οντότητα κάθε διοίκησης. Επομένως, και περιορισμός της τοπικής αυτοδιοίκησης αναπόφευκτα προκαλεί ζημία στο κράτος.

Αν και υπό την ευρεία έννοια θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι η αποκέντρωση συμπεριλαμβάνει και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ωστόσο θα πρέπει να δεχθούμε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση διαφέρει από την αποκέντρωση. Έτσι, σε όλα τα Συντάγματα από το 1927 και μετά, το αποκεντρωτικό σύστημα αντιδιαστέλλεται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση με την ιδιαίτερη αναφορά που γίνεται σ' αυτήν. Στο ισχύον Σύνταγμα και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 102, κατοχυρώνεται ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε δύο βαθμούς και αναφέρονται λεπτομερώς τα γενικά χαρακτηριστικά του. Οι δήμοι αποτελούν τον πρώτο βαθμό και οι περιφέρειες το δεύτερο βαθμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο κάθε βαθμός ασκεί τις δικές του αρμοδιότητες με τα δικά του όργανα και το δικό του προσωπικό και δεν υπάρχει ιεραρχική σχέση μεταξύ των δύο βαθμών (Μπαμπαλιούτας, 2013).

Αρμοδιότητες τοπικών υποθέσεων των ΟΤΑ

Αποστολή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης συνιστά η προστασία, η ανάπτυξη και η συνεχής βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Βασική μέριμνα τους είναι η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων τους. Στην αρμοδιότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανήκει η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Πρόκειται για τοπικά συμφέροντα που ανάγονται μέσα στα εδαφικά όρια ενός συγκεκριμένου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και αφορούν το σύνολο του πληθυσμού της χώρας. Μέσα σε αυτό το ευρύ πλαίσιο περιλαμβάνονται σχεδόν όλοι οι τομείς της δημόσιας πολιτικής, για τους οποίους οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι αρμόδιοι και υπεύθυνοι να αναπτύσσουν δραστηριότητες και πρωτοβουλίες, πάντα όμως σε τοπικό επίπεδο και προς

ικανοποίηση μόνο των τοπικών αναγκών των πολιτών (Κοντόγιωργα – Θεοχαροπούλου, 2002).

Στο άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). παρατίθενται ενδεικτικά επτά τομείς αρμοδιοτήτων που θεωρούνται ότι αποτελούν σε κάθε περίπτωση τοπική υπόθεση και συνεπώς ανάγονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων των δήμων. Οι τομείς αυτοί είναι οι εξής: α) Ανάπτυξη, β) Περιβάλλον, γ) Ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων και των οικισμών, δ) Απασχόληση, ε) Κοινωνική Προστασία και Αλληλεγγύη, στ) Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός και ζ) Πολιτική Προστασία. Για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εάν υπάρχει αμφιβολία μεταξύ περισσότερων δημόσιων αρχών σχετικά με το ποια από αυτές είναι αρμόδια για μια συγκεκριμένη τοπική υπόθεση, τότε η διοίκηση αυτής της τοπικής υπόθεσης ανατίθεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (Τάχος, 2008).

Η δημόσια εξουσία που ασκούν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχει πρωτογενή χαρακτήρα αλλά παρέχεται από το κράτος, σύμφωνα με τη συνταγματική διάταξη που προβλέπει την ύπαρξη τους για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, παρέχοντας τους την αναγκαία εξουσία και τους απαιτούμενους πόρους (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012).

Ανάθεση αρμοδιοτήτων κρατικού χαρακτήρα στους ΟΤΑ

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν, σε τοπικό επίπεδο, κρατικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, οι οποίες τους ανατέθηκαν για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Πρόκειται για αρμοδιότητες που αν και ανήκουν στο κράτος, το κράτος μπορεί να τις αναθέσει με νόμο στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι αρμοδιότητες αυτές δεν αποτελούν τοπική υπόθεση (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012).

Κεφάλαιο δεύτερο

Ο θεσμός της δημοτικής αστυνομίας στην Ευρώπη

Η δημοτική αστυνομία έχει εξελιχθεί διαχρονικά στην Ευρώπη. Αρχικά, σε κάποια κράτη υπήρχε δημοτική αστυνομία, η οποία σταδιακά εντάχθηκε στον κεντρικό κρατικό μηχανισμό. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελούν τα Σκανδιναβικά κράτη, όπου στην αρχή του 20ου αιώνα υπήρχε περισσότερη δημοτική και περιφερειακή αστυνομία

και σταδιακά συγκεντρώθηκε υπό την κρατική διοίκηση. Άλλα κράτη, όπως η Σκωτία διατηρούσαν δημοτική αστυνομία μέχρι περίπου το 1970 και η Ολλανδία μέχρι τη δεκαετία του 1990 (Fyfe & Terpstra, 2013). Επιπλέον, τόσο η Ουαλία όσο και η Αγγλία έχουν παράδοση στη δημοτική αστυνόμευση. Για περισσότερο από έναν αιώνα, η Βρετανία προσπαθούσε να ενισχύσει τη δημοτική αστυνομία. Οι προσπάθειες αυτές αντιμετωπιζόταν πάντοτε με αντίσταση (Williams, 2011). Παρόλα αυτά, επικράτησε η συγκέντρωση των αστυνομικών δυνάμεων σε κρατικό επίπεδο (Furuhagen, 2017).

Σκανδιναβικά κράτη

Σε θεωρητική βάση, η αστυνόμευση αποτελεί αποκλειστική υποχρέωση του κράτους, γι' αυτόν το λόγο τα Σκανδιναβικά κράτη προσπάθησαν να την εντάξουν στον κεντρικό κρατικό μηχανισμό, καθώς ο αποκεντρωμένος έλεγχος θεωρούνταν δύσκολος. Η ένταξη της αστυνομίας στον κεντρικό κρατικό μηχανισμό από τα Σκανδιναβικά κράτη θεωρήθηκε ως ένας τρόπος ανάπτυξής της. Όμως, υπήρξαν και επιχειρήματα που ήταν αντίθετα προς τη συγκεντροποίηση της αστυνομίας. Συγκεκριμένα, η αστυνομία θεωρούνταν πιο εδραιωμένη στην τοπική διοίκηση, ενώ υπήρχαν και ανησυχίες για τον συγκεντρωτισμό της υπό τη διοίκηση του κράτους.

Για παράδειγμα, στη Σουηδία η αστυνομία άρχισε να εντάσσεται σταδιακά στον κεντρικό μηχανισμό του κράτους μόλις από το 1965, ενώ ολοκληρώθηκε η εθνικοποίησή της το 2015. Σε κράτη όπως η Σουηδία, η Νορβηγία και η Δανία η αστυνομία έχει μια διαφορετική πορεία. Στα κράτη αυτά παρατηρήθηκε μια αντίστροφη πορεία από την αποκεντρωμένη προς την κεντρική διοίκηση. Αν και αρνούνται να αποκεντρώσουν ξανά το ισχύον κρατικό σύστημα αστυνόμευσης, στη Σουηδία, τη Νορβηγία και τη Δανία έχει ανοίξει ο διάλογος για την εισαγωγή του θεσμού της δημοτικής αστυνομίας ως συμπληρωματική υπηρεσία στο ήδη υπάρχον κρατικοκεντρικό σύστημα (Furuhagen, 2017).

Ιταλία

Στην Ιταλία, η δημοτική αστυνομία αναπτύχθηκε για τους ίδιους λόγους όπως και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η ανάγκη για την ύπαρξη μιας υπηρεσίας που θα ασχολείται με την καλή διαχείριση των ιταλικών πόλεων και τη ρύθμιση της κυκλοφορίας ήταν επιτακτική, κυρίως λόγω της διαφθοράς που υπήρχε στα ιταλικά σώματα ασφαλείας. Η δημοτική αστυνομία είναι ένας σημαντικός θεσμός για την ιταλική κοινωνία. Στις

αρμοδιότητες της συγκαταλέγονται η ρύθμιση της κυκλοφορίας, η χορήγηση άδειων στους πολίτες σύμφωνα με τη νομοθεσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η καταστολή του εγκλήματος και άλλα ζητήματα αστικής τάξης. Μετά το 2001 η δημοτική αστυνομία αναπτύχθηκε ιδιαίτερα, ιδίως στη βόρεια και κεντρική Ιταλία και σήμερα υπηρετούν 60 χιλιάδες δημοτικοί αστυνομικοί συνολικά σε όλη την Ιταλία (Devroe & Ponsaers, 2017).

Πορτογαλία

Σε αντίθεση με την Ιταλία, όπου η δημοτική αστυνομία έχει αρμοδιότητα να επεμβαίνει στην καταστολή του εγκλήματος, στην Πορτογαλία η δημοτική αστυνομία παρουσιάζει ομοιότητες με την ελληνική. Είναι αρμόδια κυρίως για θέματα κυκλοφορίας, προστασίας και φρούρησης κτιρίων, επίβλεψης της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, εφαρμογής των τοπικών κανονισμών και διατάξεων των δήμων κλπ.

Ολλανδία

Η ανάλυση της δημοτικής αστυνομίας της Ολλανδίας παρουσιάζει ένα συνολικό ενδιαφέρον καθώς αναδεικνύει καθημερινά ζητήματα που ενδέχεται να αντιμετωπίζονται τόσο στη χώρα μας όσο και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη, για τα οποία δεν υπάρχουν ακόμα επαρκείς μελέτες. Στην Ολλανδία ο θεσμός της δημοτικής αστυνομίας ή αλλιώς Municipal Law Enforcement Officers, όπως ονομάζεται, εισήχθη το 1993 με μια σημαντική αστυνομική μεταρρύθμιση που έγινε στη χώρα και αντικατέστησε το παλαιό City Warden. Η δημοτική αστυνομία ξεκίνησε τότε ως ιδιωτική πρωτοβουλία, όπου ο κάθε δήμος μίσθωνε εταιρίες ιδιωτικής αστυνόμευσης προκειμένου να του παρέχουν υπαλλήλους για τις διοικητικές εργασίες στα αστυνομικά τμήματα, τον έλεγχο των εισιτηρίων στα μέσα μαζικής μεταφοράς, τη φύλαξη της δημοτικής περιουσίας και την αποτροπή της παράνομης απόρριψης αποβλήτων. Το 2012 υπήρχαν 25 χιλιάδες ιδιωτικοί αστυνομικοί, από τους οποίους τουλάχιστον οι 4 χιλιάδες απασχολούνταν ως Municipal Law Enforcement Officers (Terpstra, 2012). Τη δεκαετία του 2010, η κυβέρνηση αποφάσισε να τους ενσωματώσει στους δήμους χωρίζοντάς τους σε 6 τομείς και πιο συγκεκριμένα στους τομείς της δημόσιας διοίκησης, του περιβάλλοντος, της εκπαίδευσης, των δημόσιων μεταφορών, της κοινωνικής πρόνοιας και της κοινωνικής στήριξης.

Η δημοτική αστυνομία της Ολλανδίας έχει τις εξής αρμοδιότητες (Eikenaar & Van Stokkom, 2014):

1. Περιπολία και εποπτεία των δρόμων. Οι περιπολίες είναι συνήθως πεζές, αλλά χρησιμοποιούν και σκούτερ και ποδήλατα. Κατά τη διάρκεια των περιπολιών οι υπάλληλοι της δημοτικής αστυνομίας αναφέρουν τυχόν προβλήματα που εντοπίζουν, ανταποκρίνονται στις καταγγελίες και τα παράπονα των πολιτών.
2. Παρέμβαση σε καταστάσεις αντικοινωνικής συμπεριφοράς με συστάσεις. Προειδοποίηση χωρίς επιβολή κυρώσεων στους πολίτες.
3. Διατήρηση της τάξης με επιβολή προστίμων σε παραβάτες και κάνοντας συλλήψεις. Χρήση μόνο αμυντικού τρόπου. Ορισμένοι υπάλληλοι είναι εξοπλισμένοι με σπρέι πιπεριού και χειροπέδες.
4. Προσφορά φιλικών συμβουλών και καθοδήγησης σε τουρίστες.
5. Συνεργασία και επικοινωνία με υπηρεσίες συντήρησης, σχολεία, ενεργούς πολίτες και τοπικές επιχειρήσεις για την επίλυση προβλημάτων.
6. Εκτέλεση διοικητικών καθηκόντων, συμπλήρωση έντυπων και εισαγωγή πληροφοριών σε βάσεις δεδομένων υπολογιστών.
7. Έλεγχος και βεβαίωση προστίμων για παράνομη στάθμευση.

Η πρόσληψη και ένταξη των υπαλλήλων στην υπηρεσία γίνεται βάσει υψηλών προτύπων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού ακόμη και σήμερα ανήκει σε ιδιωτικές εταιρίες αστυνόμευσης και μισθώνεται από τους δήμους. Το προσωπικό προκειμένου να αναλάβει υπηρεσία ελέγχεται από το δημοτικό επιθεωρητή, σχετικά με την επαγγελματική του κατάρτιση και το ποινικό μητρώο. Οι δημοτικοί αστυνομικοί λαμβάνουν πιστοποιητικό καλής συμπεριφοράς και δίπλωμα για την απόδειξη της ικανότητας και της αξιοπιστίας τους (Eikenaar and Van Stokkom, 2014).

Η κριτική που έχει δεχθεί η δημοτική αστυνομία της Ολλανδίας, σύμφωνα με την έρευνα του van Steden (2017), είναι ότι παρόλο που έχει μεγάλη γκάμα αρμοδιοτήτων, φαίνεται να έχει περιέλθει σε μια συνεχή κατάσταση αδράνειας από μέρος της. Αυτό πρέπει να θορυβήσει τις δημοτικές αρχές στην Ολλανδία και να τις ωθήσει να παρακινούν περισσότερο το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως η εξουσία και οι δυνατότητες που έχει να κινητοποιεί νομικούς, κοινωνικούς, ηθικούς και οργανωτικούς πόρους για την εκπλήρωση ενός δημόσιου σκοπού και σε κάποιες περιπτώσεις να οδηγεί

αποτελεσματικά τα μέλη της τοπικής κοινωνίας σε δράση (Vinzant & Crothers, 1996). Ωστόσο, από μια πιο ρεαλιστική και λιγότερο αισιόδοξη ματιά, το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας στερείται ενός σωστού προσανατολισμού.

Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με τους Bervoets, Bik & De Groot (2013) οι δημοτικοί αστυνομικοί διαμαρτύρονται ότι οι προϊστάμενοι τους παραμελούν καθώς σκέφτονται μόνο τη δική τους εξέλιξη στην καριέρα τους. Πράγματι, οι δημοτικοί αστυνομικοί στο Άμστερνταμ δεν υπόκεινται πάντα σε αυστηρή εποπτεία, ενώ συχνά πολλοί από αυτούς αποστέλλονται να διεκπεραιώσουν καταγγελίες με μια μόνο σύντομη ειδοποίηση από τους τμηματάρχες τους για το που πρέπει να πάνε και τι να κάνουν. Παρόμοια προβλήματα αντιμετωπίζουν οι δημοτικές αστυνομίες σχεδόν όλων των ευρωπαϊκών κρατών.

Κεφάλαιο τρίτο

Αρχές που διέπουν την δράση της δημοτικής αστυνομίας

Η δημοτική αστυνομία πρέπει να δρα υπό το πρίσμα της νομιμότητας, ωστόσο αυτή η προϋπόθεση δεν αρκεί για την αποτελεσματική και σωστή λειτουργία της. Πρέπει επίσης να λειτουργεί βάσει των αρχών της καλής διοίκησης. Η δράση, λοιπόν, της δημοτικής αστυνομίας, ως ένα όργανο των ΟΤΑ, υπόκειται σε αυτές τις αρχές που είναι κοινές για όλα τα όργανα της δημόσιας διοίκησης, καθώς και σε αρχές που εφαρμόζονται ειδικά για το όργανο της δημοτικής αστυνομίας.

Αρχές καλής διοίκησης

Η αρχή της νομιμότητας. Το Σύνταγμα αναφέρεται άμεσα στην αρχή της νομιμότητας, η οποία αποτελεί θεμελιώδη αρχή του διοικητικού δικαίου. Αυτή η αρχή συνδέεται ουσιαστικά με την έννοια του κράτους δικαίου και με την αρχή της διάκρισης των λειτουργιών. Η αρχή της νομιμότητας υποστηρίζει όλες τις ενέργειες της δημοτικής αστυνομίας και απαιτεί τη συμμόρφωση των οργάνων της προς τους κανόνες και τους περιορισμούς που ορίζονται από το νόμο.

Στην αρχή αυτή, η νομιμότητα περιλαμβάνει δύο έννοιες που λειτουργούν ταυτόχρονα προκειμένου να επιτύχουν το ίδιο αποτέλεσμα. Αφενός, οι ενέργειες της διοίκησης δεν πρέπει να αντιτίθενται στο Σύνταγμα και τους νόμους, και αφετέρου, πρέπει να είναι συμβατές με αυτούς. Η παρουσία, τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των πολιτών μπορούν να περιορίζονται μόνο όταν υπάρχουν σαφείς νομικές διατάξεις που το επιτρέπουν. Η προσήλωση της δημόσιας διοίκησης στην αρχή του κράτους δικαίου

και στους νόμους, οι οποίοι καθορίζονται από τη Βουλή, δείχνει ότι αυτή υποτάσσεται στη θέληση του εκλογικού σώματος ή του λαού τον οποίο αντιπροσωπεύει (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012).

Η αρχή της νομιμότητας περιορίζει τόσο τη δημόσια διοίκηση όσο και τους πολίτες, με σκοπό την προστασία από δυνητικά αυθαίρετες ενέργειες της διοίκησης. Θα πρέπει, όμως, να επισημανθεί ότι δεν αποτελεί καθολικό κανόνα. Σε κάποιες περιπτώσεις, όπως εκείνες που αφορούν μέτρα διατήρησης της εσωτερικής τάξης ή ενέργειες της κυβέρνησης, μπορεί να υποκύψει. Κάτω από αυτές τις συνθήκες επιτρέπεται η απόκλιση από την αρχή του κράτους δικαίου, με σκοπό την αποτελεσματική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και την προώθηση του δημόσιου συμφέροντος.

Η αρχή της νομιμότητας καθορίζει ότι η άσκηση αστυνομικής εξουσίας πρέπει να συμβαδίζει με τους κανονισμούς που ισχύουν, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του Ελληνικού Συντάγματος, του Ευρωπαϊκού Δικαίου και οποιωνδήποτε νόμων που έχουν ανώτερη ή ισοδύναμη τυπική ισχύ. Αυτή η αρχή ισχύει για όλα τα όργανα διοίκησης, συνεπώς και για το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας. Είναι ασυμβίβαστη με την έννοια του αστυνομικού κράτους, όπου η έννοια της νομιμότητας απορρίπτεται και αντικαθίσταται από την έννοια της σκοπιμότητας. Η αρχή της νομιμότητας συνδέεται με την έννοια του κράτους δικαίου. Στη σύγχρονη εποχή, η δημοτική αστυνομία πρωτίστως οφείλει να λειτουργεί σύμφωνα με την αρχή αυτή. Για την υποστήριξη της αρχής της νομιμότητας, το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας πρέπει να χρησιμοποιεί την εξουσία του αποκλειστικά και μόνο για την εκτέλεση ενεργειών που προβλέπονται από συγκεκριμένη νομική απαίτηση και να απέχει από οποιεσδήποτε ενέργειες που θα παραβίαζαν το νόμο. Συνεπώς, οφείλει να δίνει το καλό παράδειγμα τηρώντας πάντοτε το νόμο.

Από την άλλη πλευρά, η υπερβολική και καταχρηστική προσήλωση στην τήρηση της αρχής της νομιμότητας, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την επίλυση ενός σύνθετου προβλήματος που καλείται να αντιμετωπίσει η δημοτική αστυνομία. Σε μια περίπτωση που είναι ιδιαίτερη και για την αντιμετώπιση της χρειάζεται διακριτική ευχέρεια, η τήρηση του γράμματος του νόμου μπορεί να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από τα ήδη υπάρχοντα. Ακόμη περισσότερο όταν πρόκειται για καταστάσεις κρίσεως και έκτακτης ανάγκης, όπως πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί κ.α. Σε αυτές κυρίως τις περιπτώσεις αλλά και σε άλλες, η δημοτική αστυνομία απαιτείται να είναι ευέλικτη, άμεση και αποτελεσματική. Η νομικίστικη αντίληψη και η

υπέρμετρη προσήλωση στους τυπικούς κανόνες μπορεί να κάνουν την υπηρεσία αναποτελεσματική και περίπλοκη και εν τέλει να επιφέρουν κακοδιοίκηση.

Η αρχή της «χρηστής διοίκησης». Η αρχή της «χρηστής διοίκησης» επιτάσσει την έντιμη και άμεμπτη διαχείριση του δημόσιου χρήματος, αλλά και το άψογο ήθος των δημόσιων λειτουργών. Σύμφωνα με αυτή την αρχή, η δημοτική αστυνομία πρέπει να ενεργεί με καλή πίστη και σύμφωνα με τα χρηστά ήθη, να απέχει από τη χρήση δόλιων ή αντιφατικών τακτικών και να ανταποκρίνεται στο αίσθημα περί δικαίου (Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, 2016).

Οι δημοτικοί αστυνομικοί πρέπει να προστατεύουν τα νόμιμα δικαιώματα των πολιτών και να τους διευκολύνουν στην άσκηση αυτών των δικαιωμάτων, ιδίως όταν ενεργούν κατά την διακριτική τους ευχέρεια. Γι' αυτόν τον λόγο, είναι σημαντικό να ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τη νομοθεσία, προσαρμόζοντας τους σχετικούς κανόνες στις κοινωνικοοικονομικές και άλλες συνθήκες.

Επίσης, οι δημοτικοί αστυνομικοί πρέπει να ενεργούν καλόπιστα και δεν επιτρέπεται να επωφελούνται από καταστάσεις στις οποίες οι πολίτες έχουν περιέλθει λόγω λάθους, απειλής ή απάτης και ιδιαιτέρως δεν νομιμοποιείται η σκόπιμη δημιουργία τέτοιων καταστάσεων. Οι δημοτικοί αστυνομικοί πρέπει να ενημερώνουν τους πολίτες για οποιαδήποτε ευνοϊκή κατάσταση την οποία οι πολίτες δεν επωφελούνται λόγω άγνοιάς τους.

Η αρχή της προηγούμενης ακρόασης. Η αρχή της προηγούμενης ακρόασης έχει να κάνει με το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών στα στοιχεία και τα έγγραφα της υπόθεσης που τους αφορά άμεσα, τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις και τις αντιρρήσεις τους. Η δημοτική αστυνομία είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψιν τις απόψεις του πολίτη πριν προβεί στην έκδοση της απόφασης.

Η αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να εκτιμώνται κατά τρόπο αντικειμενικό ως πρόσφορα, κατάλληλα (ανάλογα και όχι δυσανάλογα) και αναγκαία, (*sine qua non*) για τους επιδιωκόμενους σκοπούς. Κάθε διοικητικό μέτρο και επιδιωκόμενος σκοπός πρέπει να συνδέονται με εύλογο τρόπο. Αυτή η αρχή θέτει περιορισμούς στη χρήση των εξουσιών από τη δημοτική αστυνομία και περιορίζει το πεδίο της νομικής εξουσίας που της παρέχεται σε όσο είναι απαραίτητο.

Η αρχή της αναλογικότητας προέρχεται από τη νομολογία του ΣτΕ και θεμελιώνεται περαιτέρω στις αρχές της καταλληλότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας με την στενή έννοια. Αυτή η αρχή αντλεί τις ρίζες της από την έννοια

του κράτους δικαίου. Σύμφωνα με την αρχή της καταλληλότητας, το μέτρο που καθορίζεται από τη διοίκηση και λαμβάνεται για την εκπλήρωση ενός σκοπού, πρέπει να είναι πρόσφορο και κατάλληλο για την ικανοποίηση αυτού του σκοπού. Σύμφωνα με την αρχή της αναγκαιότητας, ο περιορισμός ενός δικαιώματος πρέπει να είναι απόλυτα αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού και να μην μπορεί να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός με άλλες, πιο ήπιες μεθόδους.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, θα πρέπει να υπάρχει μια εύλογη σχέση, μια αναλογικότητα ανάμεσα στον επιδιωκόμενο σκοπό και στον περιορισμό ή στο μέτρο που λαμβάνεται ως μέσο για την επίτευξη του σκοπού. Δηλαδή θα πρέπει να υπάρχει η ελάχιστη δυνατή επίπτωση στο δικαίωμα, χρησιμοποιώντας τα πιο ήπια μέσα, χωρίς να προκαλούνται συνέπειες που να είναι δυσανάλογες σε σχέση με τον σκοπό ή που να έχουν ασύμμετρα αποτελέσματα και χωρίς να υπάρχει καμία ασυνέπεια ή υπερβολή κατά την στιγμή που εκδηλώνεται η δράση.

Αναλύοντας τις ιδιαίτερες συνθήκες που περιβάλλουν τη δράση και την επιλογή των πιο κατάλληλων και αναλογικών μέσων για την επίτευξη του επιθυμητού σκοπού, αυτή η αρχή προϋποθέτει την ύπαρξη σημαντικής σχέσης ανάμεσα στον επιθυμητό σκοπό και στα μέτρα που λαμβάνονται κατά την άσκηση εξουσίας από τη δημοτική αστυνομία.

Η αρχή της ίσης μεταχείρισης. Σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης, η δημόσια διοίκηση οφείλει να αντιμετωπίζει τους πολίτες με ουδετερότητα, ισότητα και αμεροληψία. Ισότητα όμως δεν σημαίνει ισοπέδωση. Η δημόσια διοίκηση οφείλει, να αντιμετωπίζει ομοιόμορφα τις ίδιες περιπτώσεις και διαφορετικά τις ανόμοιες (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012).

Δεδομένου ότι οι δημοτικοί αστυνομικοί είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε όλους τους πολίτες χωρίς εξαιρέσεις, αυτή η αρχή συμπεριλαμβάνεται στις αρχές που στοχεύουν στην προστασία των πολιτών. Σύμφωνα με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, που ορίζει ρητά το Σύνταγμα, το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας, οφείλει να αντιμετωπίζει όλες τις περιπτώσεις εξίσου όταν είναι όμοιες και με διαφορετικό τρόπο όταν είναι διαφορετικές. Επομένως, η δημοτική αστυνομία πρέπει να τηρεί τα όρια που ορίζονται από την αρχή της ισότητας, επιλέγοντας διάφορες προσεγγίσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων της.

Η αρχή της διαφάνειας. Σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας, η δράση της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι φανερή, διαφανής, ήπια και επιεικής. Μεγάλη τομή προς αυτήν την κατεύθυνση είναι το πρόγραμμα «Διαύγεια». Σύμφωνα με το άρθρο 1

του ν. 3861/2010 (Α' 112) «αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η εισαγωγή της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών».

Η ανάγκη να δημοσιοποιούνται όλες οι ενέργειες που αναλαμβάνονται από τη δημόσια διοίκηση σχετίζεται με την αρχή αυτή. Η δημοσίευση των κανονιστικών ή των ειδικών διοικητικών πράξεων απαιτείται όταν αποτελεί προϋπόθεση και θεμελιώδες στοιχείο για την εγκυρότητα τους. Διαφορετικά, αυτές οι πράξεις μπορούν να θεωρηθούν ανυπόστατες ή ανύπαρκτες. Επίσης, το δικαίωμα των πολιτών να γνωρίζουν τα έγγραφα των υποθέσεων που τους αφορούν συνδέεται επίσης με την αρχή της διαφάνειας (Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, 2016).

Η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Σύμφωνα με την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η δημόσια διοίκηση δεν πρέπει να τον αιφνιδιάζει τον πολίτη, να διαψεύδει τις δικαιολογημένες προσδοκίες, που οι ίδιοι έχει προξενήσει, με την αβεβαιότητα, την αστάθεια ή την επισφάλεια της συμπεριφοράς της, αλλά να τον διευκολύνει στην άσκηση των δικαιωμάτων του.

Η πεποίθηση των πολιτών ότι οι ενέργειες της δημοτικής αστυνομίας που τους αφορούν, τους διαφυλάσσουν, είναι η ουσία της προστατευόμενης εμπιστοσύνης της διοικούμενης αρχής. Αυτή η αρχή σχετίζεται με την έννοια του κράτους δικαίου, γιατί δίνει στους πολίτες τη βεβαιότητα ότι η διοικητική ενέργεια που τους επηρεάζει πραγματοποιείται εντός του νομικού πλαισίου επειδή είναι δεσμευτική τόσο για τους ίδιους όσο και για τη δημόσια διοίκηση.

Η αρχή της προαγωγής του δημόσιου συμφέροντος. Η αρχή της προαγωγής του δημόσιου συμφέροντος αναφέρεται στην προαγωγή του δημόσιου, του κοινού και συλλογικού συμφέροντος των πολιτών και όχι των ίδιων συμφερόντων προσώπων.

Το συμφέρον της κοινωνίας στο σύνολο της, όπως ορίζεται σε ένα κράτος, συνάδει με το δημόσιο συμφέρον, είτε αφορά γενικές αρχές, είτε ειδικές περιπτώσεις. Συνεπώς, ο λαός αποτελεί το αντικείμενο του ενδιαφέροντος. Το Σύνταγμα, οι τυπικοί νόμοι και οι αποφάσεις της διοίκησης, δίνουν συγκεκριμένο νόημα στον αφηρημένο συνταγματικό ορισμό του δημόσιου συμφέροντος.

Το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας εκτελεί τα καθήκοντά του με στόχο την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Η έννοια του δημόσιου συμφέροντος

συνδέεται με την αναγκαιότητα της σκοπιμότητας στις διοικητικές ενέργειες, οι οποίες επιχειρούν να προωθήσουν το δημόσιο συμφέρον.

Η αναλογικότητα των μέτρων που λαμβάνονται πρέπει να αξιολογείται προσεκτικά, καθώς αφορά την ισορροπία μεταξύ της διατήρησης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και της προστασίας των ατομικών ελευθεριών και δικαιωμάτων. Το κράτος δεν μπορεί να περιορίζει τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών εκτός αν υπάρχει σαφής νομική βάση και σκοπιμότητα για αυτήν την παρέμβαση. Κατά συνέπεια, οι περιορισμοί στα δικαιώματα του πολίτη είναι δικαιολογημένοι μόνο όταν αυτοί οι περιορισμοί απαιτούνται για τη διαφύλαξη και προώθηση ενός διαφορετικού, πιο ισχυρού δικαιώματος που επηρεάζει ολόκληρη την κοινωνία ή μεγάλο μέρος της.

Με σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής και αρμονικής κοινωνικής συνύπαρξης των κατοίκων και την αποτελεσματική λειτουργία των οικισμών και των πόλεων, η δημοτική αστυνομία εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, που σε αυτήν την περίπτωση συνδέεται με τα τοπικά συμφέροντα λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις που τα τοπικά συμφέροντα μπορεί να συγκρουστούν με το γενικό δημόσιο συμφέρον, καθιστώντας αναγκαία την ειρηνική συνύπαρξη τους, αλλά και τον σαφή καθορισμό των ορίων τους.

Η αρχή της αμεροληψίας. Σύμφωνα με την αρχή της αμεροληψίας, η δημόσια διοίκηση πρέπει να λειτουργεί χωρίς την επίδραση παραγόντων που δεν αφορούν το δημόσιο συμφέρον και πρέπει να δρα ανεξάρτητα από συμπάθειες ή προκαταλήψεις έναντι των διοικουμένων κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012).

Η αρχή της αμεροληψίας υποδεικνύει ότι η δημοτική αστυνομία, πρέπει να δρα με αντικειμενικότητα, δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια στις ενέργειές της. Η αξιοκρατία, η ισότητα, η προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών και η εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος και αποτελούν επίσης θεμελιώδεις αρχές της λειτουργίας της. Πολλά παραδείγματα δράσης της δημόσιας διοίκησης επιβεβαιώνουν στην πράξη την αρχή της αμεροληψίας. Συνεπώς, το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας πρέπει να λειτουργεί απρόσωπα, υπεράνω προσωπικών σχέσεων και προτιμήσεων, και πρέπει να δίνει προτεραιότητα στον τυπικό χαρακτήρα των καταστάσεων και τη συνολική εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος πάνω από προσωπικά ή ιδιαίτερα συμφέροντα.

Ειδικές αρχές αστυνομικής φύσης

Οι ειδικές αρχές αστυνομικής φύσης που αφορούν την δημοτική αστυνομία είναι α) η αρχή της δράσης, η οποία αφορά στο ότι οι δημοτικοί αστυνομικοί θα πρέπει να ασκούν αυτοπροσώπως τα καθήκοντα τους, β) η αρχή της διαρκούς διατεταγμένης υπηρεσίας και της διαρκούς ετοιμότητας, γ) ο σεβασμός του τεκμηρίου αθωότητας, δ) η υποχρέωση αναφοράς και ειδοποίησης των προϊσταμένων καθώς και άλλων αρχών, ε) η εχεμύθεια και στ) η αρχή της προσήκουσας συμπεριφοράς (Πανούσης & Τηλελής, 2008).

Η δημοτική αστυνομία ως εκλεκτικός μηχανισμός των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού πρέπει να εφαρμόζει τους κανόνες δικαίου, έχοντας ως γνώμονα τη νομιμότητα και τις αρχές καλής διοίκησης, χωρίς ωστόσο να κάνει κατάχρηση στην τήρηση της αρχής της νομιμότητας, ενώ όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο να δρα με διακριτική ευχέρεια.

Κεφάλαιο τέταρτο

Ιστορική αναδρομή της πορείας της δημοτικής αστυνομίας

Από τον 5ο π.χ. αιώνα, όταν τέθηκαν οι βάσεις του μεγαλείου και της ακμής της αρχαίας Αθήνας, καθιερώθηκαν και αστυνομικές αρχές, που είχαν αποστολή ανάλογη με αυτή της δημοτικής αστυνομίας. Ο όρος του «αστυνόμου» συναντάται για πρώτη φορά στην αρχαία Ελλάδα και αποτελεί την πρώιμη μορφή κάθε μεταγενέστερου αστυνομικού οργάνου στις δημοκρατικές κοινωνίες. Κύριο μέλημα αυτής της πρώτης αρχαίας αστυνομίας ήταν η ευκοσμία, η υγιεινή, η επίβλεψη των οδών και της καθαριότητας της πόλης, η επιμέλεια της διανομής του νερού και της καθαριότητας των πηγών, η επιτήρηση των οικοδομών και πολλά άλλα αντικείμενα, τα οποία σήμερα αποτελούν συνήθειες και καθημερινές ενασχολήσεις μιας εύρυθμης και σύγχρονης αστυνομίας (Αντωνάκος, 1973).

Η δημοτική αστυνομία, με τη μορφή που σήμερα τη γνωρίζουμε, παρουσιάστηκε στη σύγχρονη Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Ωστόσο, η αφετηρία της τοποθετείται ήδη από την ίδρυση του ελληνικού κράτους. Το βασιλικό διάταγμα του Όθωνα για την σύσταση των δήμων που εκδόθηκε το 1833 και αποτέλεσε βασικό νομοθέτημα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, προέβλεπε την ανάθεση στους δήμους της αστυνομικής διοίκησης, καθώς και καθηκόντων αστυνόμευσης. Έτσι, δημιουργείται ο θεσμός της Τοπικής Αστυνομίας που απετέλεσε τον πρόδρομο της

σημερινής δημοτικής αστυνομίας. Η υπηρεσία αυτή δεν διέθετε ποινική εξουσία σε αστυνομικές παραβάσεις, αλλά και ασφαλώς ούτε δικαστική σε υποθέσεις διοικητικής φύσεως (Ασπρέας, 1953).

Όμως, ο θεσμός της Τοπικής Αστυνομίας δεν κράτησε πολύ. Αυτό φαίνεται απολύτως φυσιολογικό, λαμβάνοντας υπόψη την συνολική πολιτική και οικονομική κατάσταση της εποχής εκείνης, καθώς το νεοσύστατο ελληνικό κράτος βρισκόταν σε συνεχή εξέλιξη και υπόκειντο σε διαρκείς διοικητικές μεταρρυθμίσεις και αλλαγές. Αν και η Τοπική Αστυνομία έπαψε να υπάρχει, η αστυνόμευση γενικά δεν διακόπηκε, αλλά απέκτησε διαφορετική οργανωτική και διοικητική δομή, καθώς και διαφορετική ονομασία. Έτσι, από το 1839 και μετά, η αποστολή της αστυνόμευσης στη χώρα μας ανατέθηκε σε άλλα θεσμικά όργανα, τα οποία αποτελούν τους προγόνους της σημερινής Ελληνικής Αστυνομίας.

Παρόλο, που η δημοτική αστυνομία ξεκίνησε νωρίς στην ιστορία του ελληνικού κράτους, φαίνεται να απουσιάζει ως θεσμός για πάνω από έναν αιώνα. Αυτός ο σημαντικός θεσμός για την Τοπική Αυτοδιοίκηση αναδύθηκε και πάλι στη σύγχρονη εποχή. Η δημοτική αστυνομία αναγεννήθηκε ως Ειδική Υπηρεσία των δήμων και κοινοτήτων το 1980, με το ν. 1065/1980 (Α' 168).

Ο νόμος ανέφερε ορισμένες δραστηριότητες που μπορούσε να αναλαμβάνει η Ειδική Υπηρεσία των δήμων και κοινοτήτων, οι οποίες χαρακτηρίζονταν ως συντρέχουσες αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και ο τρόπος άσκησης αυτών, καθορίζονταν από το π.δ. 434/1982 (Α' 78). Οι αρμοδιότητες αυτές συνέβαλλαν στην προώθηση των κοινωνικών, πολιτιστικών, πνευματικών και οικονομικών συμφερόντων των δημοτών και αφορούσαν στον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων για την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την καθαριότητα, την οικοδόμηση, την αποχέτευση, τη μόλυνση του περιβάλλοντος και την προστασία του υπόγειου υδατικού δυναμικού. Επίσης, εκτός από τα πρόστιμα, η Ειδική Υπηρεσία είχε τη δυνατότητα να υποβάλει μήνυση στους παραβάτες. Τέλος, η άσκηση των αρμοδιοτήτων περιοριζόταν στα όρια του δήμου ή της κοινότητας.

Όσον αφορά τα προσόντα, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας, εφαρμόζονταν ανάλογα οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων, εκτός από εκείνες που αναφέρονταν στη μετακίνηση, τη μετάταξη και την απόσπαση. Επιπλέον, το προσωπικό της υπηρεσίας αυτής υποχρεούνταν να παρακολουθεί επιμορφωτικά

σεμινάρια της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων κάθε νομού, καθώς και άλλα σεμινάρια των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών για θέματα της αρμοδιότητας τους.

Το π.δ. 592/1984 (Α' 215) ρύθμιζε επιμέρους αλλά ζητήματα αναφορικά με το προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας, το οποίο διακρίνονταν σε ειδικό και λοιπό προσωπικό. Το ειδικό προσωπικό έπρεπε να διαθέτει, εκτός από το απολυτήριο λυκείου, και μια σειρά από ειδικά προσόντα, όπως το απαιτούμενο ανάστημα, γενική φυσική ικανότητα, ψυχικά και πνευματικά προσόντα και άδεια οδήγησης. Επίσης, ρύθμιζε θέματα που αφορούσαν την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων, καθώς και θέματα σχετικά με την εξέταση και βαθμολόγηση των υποψηφίων υπαλλήλων.

Για την πιο αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων και την καλύτερη οργάνωση της Ειδικής Υπηρεσίας, όταν αυτή στελεχωνόταν με περισσότερα από είκοσι άτομα, επιτρεπόταν η τοποθέτηση ενός αξιωματικού της Ελληνικής Αστυνομίας ή ενός ανώτερου υπαλλήλου του δήμου ή της κοινότητας ως επικεφαλής. Επίσης, υπήρχε η δυνατότητα επέκτασης των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας και σε άλλους γειτονικούς δήμους που δεν είχαν δική τους Ειδική Υπηρεσία. Για αρκετά χρόνια αυτό το καθεστώς της Ειδικής Υπηρεσίας δεν παρουσίασε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης, λειτουργίας και στελέχωσής του.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 δεν φαινόταν η ιδέα της δημιουργίας μιας υπηρεσίας με τη μορφή της δημοτικής αστυνομίας που γνωρίζουμε σήμερα να έχει σημαντική υποστήριξη. Όμως, η σταδιακή μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αύξησε την ανάγκη για έναν μηχανισμό ελέγχου που θα μπορούσε να παίξει έναν καθοριστικό και ουσιαστικό ρόλο στον έλεγχο της εφαρμογής από τους πολίτες των αποφάσεων που λαμβάνουν οι τοπικές αρχές. Από την άλλη πλευρά, η απουσία μηχανισμού ελέγχου οδήγησε στην αύξηση της παραβατικότητας και του αισθήματος ανασφάλειας, καθώς η αύξηση της παραβατικότητας δημιούργησε ένα έλλειμμα στην ποιότητα ζωής των δημοτών και παράλληλα κατέδειξε την ανεπάρκεια των τοπικών αρχών να το εξασφαλίσουν. Αυτή η κατάσταση οδήγησε τις τοπικές αρχές να αναζητήσουν έναν τρόπο για τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων και των ελεγκτικών, και σε άλλα νομικά πρόσωπα, προκειμένου να ενισχυθεί με αυτόν τον τρόπο η αποτελεσματική λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με το π.δ. 410/1995 (Α' 231) γίνεται μια ακόμα προσπάθεια να απαριθμηθούν οι σημαντικότερες αρμοδιότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού σχετικά με τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Κάποιες από αυτές τις αρμοδιότητες

ήταν ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση και άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επιγείων και υπογείων υδάτινων αποθεμάτων, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος. Για την εκτέλεση αυτών των αρμοδιοτήτων, οι δήμοι ή οι κοινότητες είχαν τη δυνατότητα να μπορούν να προβλέπουν στον ΟΕΥ τους τη συγκρότηση Ειδικής Υπηρεσίας. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζονταν αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας και ο τρόπος άσκησης τους από αυτήν, καθώς και τα προσόντα, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των οργάνων της.

Το 1997 εμφανίζεται για πρώτη φορά ο όρος δημοτική αστυνομία, ο οποίος αντικατέστησε την μέχρι τότε Ειδική Υπηρεσία. Σύμφωνα με το ν. 2503/1997 (Α' 107) οι δήμοι είχαν τη δυνατότητα να συστήνουν ειδική υπηρεσία με την ονομασία δημοτική αστυνομία μετά από σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Με προεδρικό διάταγμα καθορίζονταν αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας και ο τρόπος άσκησης τους από αυτήν, καθώς και τα προσόντα, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των δημοτικών αστυνομικών.

Αργότερα, ο ν. 2819/2000 (Α' 84) όριζε ότι με προεδρικό διάταγμα καθορίζονταν οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και ο τρόπος εκπαίδευσης των δημοτικών αστυνομικών, καθώς και τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα όσων προσλαμβάνονται για τη στελέχωση της υπηρεσίας αυτής, τα αντικειμενικά κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται τα ουσιαστικά προσόντα, ο τρόπος και η διαδικασία και το όργανο πρόσληψης. Επίσης, με προεδρικό διάταγμα μπορούσαν να μεταφέρονται και να ασκούνται από τη δημοτική αστυνομία αρμοδιότητες που ασκούσαν από την αγροφυλακή. Τέλος, ιδιαίτερα σημαντικό ήταν το γεγονός ότι ο παραπάνω νόμος όριζε, για πρώτη φορά, ότι το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι κατά το άρθρο 34 του ΚΠΔ για τα αδικήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες τους και μπορούν να διενεργούν προανάκριση υπό την εποπτεία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

Με την κύρωση του π.δ. 23/2002 (Α' 19) καταργήθηκαν όλα τα προηγούμενα νομοθετήματα που αφορούσαν τη δημοτική αστυνομία. Με το νέο αυτό προεδρικό διάταγμα επιχειρήθηκε, αφενός η απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων της δημοτικής αστυνομίας και αφετέρου ο καθορισμός της συγκρότησής της, της εκπαίδευσης του προσωπικού της και της οργανωτικής της δομής. Σύμφωνα με το ίδιο προεδρικό διάταγμα το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας διακρινόταν σε ειδικό ένστολο και

επιστημονικό υποστηρικτικό, που αποτελούσαν κυρίως από μηχανικούς, επόπτες υγείας, προσωπικό διοικητικής υποστήριξης και βοηθητικό προσωπικό. Το ειδικό ένστολο προσωπικό κατατασσόταν σε κατηγορίες και κλάδους πανεπιστημιακής, τεχνολογικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοτικής αστυνομίας.

Με το π.δ. 23/2002 (Α' 19) καθοριζόταν οι αρμοδιότητες του ειδικού προσωπικού, καθώς και ο τρόπος άσκησης αυτών. Σύμφωνα με αυτό, η δημοτική αστυνομία ασκούσε αρμοδιότητες όπως ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούσαν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος, τη λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, τη λειτουργία των πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων, τη λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων και τον έλεγχο των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων και της θάλασσας, την δραστηριότητα των μικροπωλητών και τη λειτουργία κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους, την εγκατάσταση και λειτουργία θεάτρων, κινηματογράφων, τη λειτουργία μουσικής σε δημόσια κέντρα, την εγκατάσταση και λειτουργία ψυχαγωγικών παιδιών, την κοινή ησυχία, την καθαριότητα και αισθητική των πόλεων, ευκοσμία και ευταξία, τη λειτουργία των καταστημάτων και επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, τη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας με υποδείξεις και σήματα των τροχονόμων, τις εκπομπές ρύπων, θορύβων κ.λπ. από οχήματα τις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς, το Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό, την επίβλεψη εφαρμογής διακοπής εργασιών λόγω έλλειψης μέτρων ασφαλείας και υγιεινής, το ωράριο λειτουργίας των κέντρων διασκέδασης και των συναφών καταστημάτων, καθώς και των εμπορικών καταστημάτων, την αλιεία στα εσωτερικά ύδατα τους χώρους εγκατάστασης πλανόδιων νομάδων, τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια, την προστασία του αστικού και περιαστικού πρασίνου, την κατάληψη κοινόχρηστων χώρων, το υπαίθριο εμπόριο και τις λαϊκές αγορές.

Σύμφωνα με το π.δ. 23/2002 (Α' 19) μπορούσε να εκδίδεται και κανονισμός λειτουργίας της δημοτικής αστυνομίας. Επίσης, σύμφωνα με το ίδιο προεδρικό διάταγμα το ειδικό ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας φέρει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ειδική ενδυμασία με τα διακριτικά της υπηρεσίας,

καθώς και ειδική ταυτότητα που είναι δηλωτική της ιδιότητας του. Για τα παραπτώματα που διώκονται ποινικά, οι δημοτικοί αστυνομικοί μπορούν να ενεργούν καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου κατά την ειδικότερη πρόβλεψη του άρθρου 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για όσα αδικήματα ανήκουν στην αρμοδιότητά τους. Η υπηρεσία της δημοτικής αστυνομίας λειτουργεί όλο το εικοσιτετράωρο και όλες τις ημέρες της εβδομάδας. Τα όργανα της δημοτικής αστυνομίας τελούν σε διαρκή ετοιμότητα για την ταχεία επέμβασή τους όταν και όπου παρίσταται ανάγκη και θεωρείται ότι βρίσκονται σε διατεταγμένη υπηρεσία σε κάθε τόπο και χρόνο κάθε φορά που καθίσταται αναγκαία η παρέμβασή τους, πάντοτε όμως σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς και τις εντολές του προϊσταμένου τους.

Με το π.δ. 23/2002 (Α' 19) έγινε η πρώτη σημαντική προσπάθεια για τη δημιουργία μιας σύγχρονης και πιο αποτελεσματικής δημοτικής αστυνομίας, η οποία φαινόταν σιγά-σιγά να βρίσκει τους ακριβείς στόχους και τον προσανατολισμό της. Δίνεται έμφαση στην αναβάθμισή της, ώστε να αποκτήσει σημαντικές και ακριβώς προσδιορισμένες αρμοδιότητες κερδίζοντας έτσι σημαντικό έδαφος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Παρ' όλα αυτά, κάποια ζητήματα παρέμεναν ανεπίλυτα. Υπήρχε σύγχυση σχετικά με τις αρμοδιότητες και τον τρόπο εφαρμογής τους, θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του θεσμού, ο οποίος αναλωνόταν κυρίως μόνο στον έλεγχο της στάθμευσης. Αυτό δημιούργησε ένα αίσθημα έλλειψης οράματος και στρατηγικής, καθώς και μια αδυναμία στο να έχει η δημοτική αστυνομία μια διακριτή ταυτότητα και να καταξιωθεί στη συνείδηση των δημοτών. Μετά από πέντε χρόνια εφαρμογής του π.δ. 23/2002 (Α' 19) θεωρήθηκε αναγκαία και επιτακτική μια νέα νομοθετική ρύθμιση.

Με το ν. 3731/2008 (Α' 263) επιχειρήθηκε η αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας. Πραγματοποιήθηκαν κάποιες αλλαγές όσον αφορά την αποστολή και την οργάνωση της, με στόχο την πιο αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού, καθώς και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών στους πολίτες και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στις πόλεις. Αναφορικά με τις ασκούμενες αρμοδιότητες ο νόμος, εν πολλοίς, επαναλάμβανε και ενσωμάτωνε προγενέστερα νομοθετικά κείμενα, ιδίως το περιεχόμενο του π.δ. 23/2002 (Α' 19), με τη διαφορά ότι στο νέο νόμο όλες οι αναγραφόμενες κατά περιοριστικό τρόπο αρμοδιότητες πήγαζαν μέσα από τις αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α' βαθμού και αφορούσαν μόνο συγκεκριμένες τοπικές υποθέσεις και όχι κάθε αρμοδιότητα του δήμου. Οι αρμοδιότητες της δημοτικής

αστυνομίας ήταν συγκεκριμένες και συνεπώς δεν μπορούσαν να ασκηθούν άλλες από αυτές που αναφέρονταν ρητά στο νόμο.

Η δημοτική αστυνομία δεν οργανώνονταν με ομοιόμορφο τρόπο σε όλους τους δήμους, αλλά η οργάνωση της εξαρτιόταν από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε δήμου. Αυτό οφειλόταν στη διοικητική αυτοτέλεια που χαρακτήριζε τους δήμους. Στους μεγάλους δήμους η δημοτική αστυνομία είχε μεγάλο αριθμό στελεχών, ενώ σε άλλους ήταν υποστελεχωμένη. Αναλόγως του αριθμού των δημοτικών αστυνομικών που υπηρετούσαν, ο νόμος διακρίνε τους δήμους σε δύο κατηγορίες. Έτσι, σε δήμους που η δημοτική αστυνομία στελεχωνόταν με προσωπικό που υπέρβαινε τα πενήντα άτομα ασκούσαν όλες οι αρμοδιότητες, ενώ σε δήμους που στελεχωνόταν με προσωπικό λιγότερο των πενήντα ατόμων, ασκούσαν λιγότερες αρμοδιότητες.

Μια άλλη αλλαγή που συντελέστηκε με αυτόν το νόμο ήταν η δημιουργία ιδιαίτερου υπηρεσιακού καθεστώσ για τους δημοτικούς αστυνομικούς με την καθιέρωση μιας ιεραρχικής κλίμακας διαφορετικής από εκείνη που ίσχυε για τους υπόλοιπους υπαλλήλους των δήμων. Επίσης, ο νόμος όριζε ρητά ότι η δημοτική αστυνομία θα λειτουργούσε ως αυτοτελής υπηρεσία. Αυτό βέβαια δεν αναιρούσε το καθεστώς δράσης των οργάνων της υπηρεσίας που υπόκειντο στις εντολές του δημάρχου, ο οποίος ήταν προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου, αλλά είχε την έννοια ότι η δημοτική αστυνομία διαρθρωνόταν με διαφορετικό τρόπο από τις υπόλοιπες υπηρεσίες, αφού είχε τη δική της ιεραρχία και τους δικούς της κανόνες που τη διέπουν (Καραναστάσης, 2009)

Στις ασκούμενες από τη δημοτική αστυνομία αρμοδιότητες του νόμου 3731/2008 (Α' 263), προστέθηκαν με το ν. 3868/2010 (Α' 129) ο έλεγχος για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τη χρήση και εμπορική διακίνηση προϊόντων καπνού σε δημόσιους χώρους και με το ν. 4039/2012 (Α' 15) ο έλεγχος για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό.

Η δημοτική αστυνομία καταργήθηκε το 2013 με το ν. 4172/2013 (Α' 167), εξαιτίας των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που ανέλαβε η χώρα απέναντι στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη διάρκεια ισχύος των συμφώνων δημοσιονομικής σταθερότητας. Το προσωπικό της μετατάχθηκε σε άλλους φορείς, με τη μερίδα του λέοντος να μετατάσσεται στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης προκειμένου να στελεχώσει τη νέα υπηρεσία δημοτικής αστυνόμευσης της ΕΛΑΣ. Η υπηρεσία αυτή

θα στεγαζόταν στα κατά τόπους αστυνομικά τμήματα και θα είχε τις αρμοδιότητες της πρώην δημοτικής αστυνομίας. Τελικά το σχέδιο αυτό ναυάγησε και το 2015 αμέσως μετά την σταθεροποίηση των οικονομικών της χώρας, κρίθηκε απαραίτητη η επανασύσταση του θεσμού της δημοτικής αστυνομίας, η οποία πραγματοποιήθηκε με το ν. 4325/2015 (Α' 47), με το ίδιο καθεστώς που ίσχυε πριν από την κατάργησή της, αλλά με πολύ μικρότερο αριθμό προσωπικού. Έτσι, όσον αφορά τις αρμοδιότητες της και τον τρόπο άσκησης αυτών ενεργοποιήθηκε και πάλι ο ν. 3731/2008 (Α' 263). Αξίζει να σημειωθεί ότι ορισμένοι δήμοι επέλεξαν να μην επανασυστήσουν τη δημοτική αστυνομία.

Κατά την περίοδο της πανδημίας, το 2020, η δημοτική αστυνομία διενεργούσε ελέγχους, σύμφωνα με τη σχετική υπουργική απόφαση, για τη διασφάλιση της εφαρμογής των κατεπειγόντων μέτρων για την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Λαμβάνοντας υπόψη την δωδεκαετή εμπειρία εφαρμογής του ν. 3731/2008 (Α' 263), κατέστη προφανές ότι το εφαρμοζόμενο νομικό πλαίσιο, δεν ανταποκρινόταν στις σύγχρονες λειτουργίες και ανάγκες της πόλης και, ως εκ τούτου, έχρηζε καταργήσεων, προσαρμογών, τροποποιήσεων, βελτιώσεων και προσθηκών. Για παράδειγμα, στο ν. 3731/2008 (Α' 263) προβλέπονταν η άσκηση δεκάδων αρμοδιοτήτων από το σύνολο των δημοτικών αστυνομιών της χώρας, σε εικοσιτετράωρη βάση, με μόνη προϋπόθεση την στελέχωση με έως πενήντα άτομα προσωπικό, ανεξαρτήτως ελάχιστου αριθμού στελέχωσης, η άσκηση αρμοδιοτήτων που ήταν παρωχημένες ή δεν συνάδαν με τον ρόλο της, όπως η θεώρηση τιμοκαταλόγων των δωματίων των ξενοδοχείων, ή αρμοδιοτήτων που ήταν αδύνατο να ασκηθούν από τα στελέχη της, όπως τήρηση διατάξεων που αφορούν σε χώρους προσωρινής εγκατάστασης μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων. Συνεπώς, κρίθηκε αναγκαία η εισαγωγή ενός ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου που θα εξασφάλιζε την αποτελεσματικότερη λειτουργία της δημοτικής αστυνομίας.

Ο ν. 5003/2022 (Α' 230) αντιμετωπίζει το ζήτημα της συνολικής αναδιοργάνωσης της δημοτικής αστυνομίας, τόσο σε επίπεδο άσκησης αρμοδιοτήτων όσο και σε επίπεδο διαχείρισης του ανθρωπίνου δυναμικού της. Ο σκοπός του νέου νόμου έγκειται στην ενίσχυση της ευελιξίας και αποτελεσματικότητας της δημοτικής αστυνομίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Επίσης, επιδιώκονται ο ορθολογικός σχεδιασμός της δημοτικής αστυνομίας και η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου μέσω της ενοποίησης του κατακερματισμένου ρυθμιστικού της πλαισίου. Με

την κύρωση του ν. 5003/2022 (Α' 230) καταργήθηκαν όλα τα προηγούμενα νομοθετήματα που αφορούσαν τη δημοτική αστυνομία.

Στο ν. 5003/2022 (Α' 230) καθορίζονται οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας και διαμορφώνεται το πλαίσιο διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού της αναφορικά με τα προσόντα και τη διαδικασία πρόσληψης αυτού, την εισαγωγική εκπαίδευση και επιμόρφωσή του, την ιεραρχία, τους βαθμούς και τη βαθμολογική του εξέλιξη, την επιλογή και αναπλήρωση προϊσταμένων οργανικών μονάδων, τη σύσταση Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου, τη νομική υποστήριξη, καθώς και την κινητικότητα του προσωπικού.

Κεφάλαιο πέμπτο

Η αποστολή και οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας

Γενικά

Οι δήμοι ασκούν μια σειρά από αρμοδιότητες που είναι καθαρά τοπικού ενδιαφέροντος, με τις οποίες είτε ρυθμίζονται καταστάσεις, είτε παρέχονται υπηρεσίες. Οι αρμοδιότητες αυτές ταξινομούνται κατά βάση σε επτά τομείς που αφορούν την ανάπτυξη, το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και την εύρυθμη λειτουργία των πόλεων και των οικισμών, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία και την αλληλεγγύη, την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό, καθώς και την πολιτική προστασία. Παράλληλα οι δήμοι ασκούν και κάποιες κρατικές αρμοδιότητες, όπως είναι η τήρηση διαφόρων μητρώων και η χορήγηση συγκεκριμένων κατηγοριών αδειών (Γιαβή, 2009).

Η λειτουργία του δήμου είναι πολύ σημαντική και επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα της καθημερινότητας των πολιτών. Δεν αρκεί μόνο η σωστή άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων από πλευράς του δήμου, αλλά παράλληλα πρέπει ο ίδιος ο δήμος να μεριμνά και για να εφαρμόζονται από τους πολίτες τόσο οι αποφάσεις του, όσο και η νομοθεσία του κράτους για κάθε ειδικότερο ζήτημα που εμπίπτει στις αρμοδιότητές του. Αυτό ακριβώς το πεδίο καλύπτει η δημοτική αστυνομία, αφού στην ουσία είναι ο βασικός ελεγκτικός μηχανισμός του δήμου (Γιαβή, 2009).

Οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας

Οι αρμοδιότητες που ανατέθηκαν στη δημοτική αστυνομία με το ν. 5003/2022 (Α' 230) έχουν καθ' ολοκληρία ελεγκτικό περιεχόμενο. Η δημοτική αστυνομία, λοιπόν, είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της τήρησης ή μη από τους πολίτες μιας σειράς διατάξεων για

σημαντικά θέματα της καθημερινότητας, ξεκινώντας από τα πιο απλά και φτάνοντας στα περισσότερα σύνθετα και απαιτητικά. Η επιτυχής και αποτελεσματική παρουσία του δήμου στην τοπική κοινωνία και, κατά συνέπεια, η ποιότητα ζωής των δημοτών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον σωστό τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της δημοτικής αστυνομίας.

Οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας διακρίνονται σε τρεις επιμέρους κατηγορίες, καθόσον η άσκηση αυτών είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον πληθυσμό του δήμου και τον αριθμό του προσωπικού της. Αυτές είναι οι εξής:

1. Πρώτη κατηγορία αρμοδιοτήτων

α. Ελέγχει την τήρηση κάθε είδους κανονιστικών αποφάσεων που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές και επιβάλλει τα διοικητικά μέτρα που προβλέπονται για την παραβίαση των διατάξεών τους.

β. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην ελεγχόμενη στάθμευση, στη στάση και στάθμευση οχημάτων σύμφωνα με τον ΚΟΚ [ν. 2696/1999, (Α' 57)]. Επίσης, ελέγχει την τήρηση του άρθρου 7 του ν. 3181/2003 (Α' 218) περί χρηματισμού για εξασφάλιση θέσης στάθμευσης σε δημόσιους χώρους.

γ. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία παιδότοπων.

δ. Εκτελεί τις διοικητικές κυρώσεις σε καταστήματα ή επιχειρήσεις αρμοδιότητας του οικείου δήμου.

ε. Συμμετέχει στην εφαρμογή σχεδίων για την πολιτική προστασία.

στ. Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής του άρθρου 2 του α.ν. 263/1968 (Α' 12), και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.

ζ. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στα εγκαταλελειμμένα οχήματα.

η. Προστατεύει τη δημοτική περιουσία από πράξεις φθοράς ξένης ιδιοκτησίας.

θ. Ελέγχει την τήρηση του άρθρου 168 του ΠΚ (ν. 4619/2019, Α' 95) σχετικά με τη διατάραξη της λειτουργίας της υπηρεσίας του οικείου ΟΤΑ Α' βαθμού.

ι. Ελέγχει την ύπαρξη οικοδομικών αδειών και λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την ασφάλεια από τις επικίνδυνες οικοδομές, προκειμένου να διασφαλισθούν η προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων και η ακώλυτη λειτουργία της πόλης, ενημερώνοντας αμελλητί την αρμόδια υπηρεσία δόμησης.

ια. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην προστασία των ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά σύμφωνα με τον ν. 3730/2008 (Α' 262).

ιβ. Επιδίδει τα πάσης φύσεως έγγραφα του οικείου δήμου ή άλλων δημοτικών αρχών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.

ιγ. Βεβαιώνει, κατ' οίκον, το γνήσιο της υπογραφής για φυσικά πρόσωπα με κινητικά προβλήματα, υπερήλικες ή ασθενείς.

2. Δεύτερη κατηγορία αρμοδιοτήτων

Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν:

α. στην υπαίθρια διαφήμιση [ν. 2946/2001, (Α' 224)],

β. στα ζώα συντροφιάς [ν. 4830/2021, (Α' 169)] και

γ. στο υπαίθριο εμπόριο και στις λαϊκές αγορές, στο πλαίσιο συμμετοχής στελεχών της στα μικτά κλιμάκια που συγκροτούνται με απόφαση της ΔΙΜΕΑ του ν. 4712/2020 (Α' 146).

3. Τρίτη κατηγορία αρμοδιοτήτων

Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν:

α. στην αδειοδότηση καταστημάτων που διενεργείται από τον δήμο ή στη γνωστοποίηση λειτουργίας τους που υποβάλλεται στον δήμο (όπως καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, θεάτρων, κινηματογράφων, καταστημάτων ενοικίασης ποδηλάτων και μοτοποδηλάτων),

β. στην ηχορύπανση, στην κοινή ησυχία και στη λειτουργία μουσικής στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος,

γ. στο ωράριο λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και λοιπών εμπορικών καταστημάτων,

δ. στη λειτουργία εμποροπανηγύρεων, εποχικών υπαίθριων αγορών και λοιπών ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και

ε. στην αντικαπνιστική νομοθεσία σύμφωνα με τον ν. 3730/2008 (Α' 262).

Παρατηρείται, ότι οι αρμοδιότητες γενικής φύσης, όπως η ρύθμιση της οδικής κυκλοφορίας, ο αστικός σχεδιασμός και οι διοικητικές πράξεις δεν αγγίζουν τομείς κρατικής υφής. Οι γενικές αυτές αρμοδιότητες ασκούνται σε τοπικό επίπεδο. Δηλαδή, η βούληση του νομοθέτη είναι να υπάρχει πλήρης αποκρυστάλλωση των αρμοδιοτήτων της δημοτικής αστυνομίας.

Άσκηση των αρμοδιοτήτων

Οι αρμοδιότητες της πρώτης κατηγορίας δύναται να ασκούνται από υπηρεσίες δημοτικής αστυνομίας δήμων με μόνιμο πληθυσμό έως 3.500 κατοίκους, οι οποίες στελεχώνονται με προσωπικό έως πέντε άτομα. Οι αρμοδιότητες της πρώτης και της δεύτερης κατηγορίας δύναται να ασκούνται από υπηρεσίες δημοτικής αστυνομίας δήμων με μόνιμο πληθυσμό από 3.501 έως 6.000 κατοίκους, οι οποίες στελεχώνονται με προσωπικό από έξι έως δέκα άτομα. Οι αρμοδιότητες της πρώτης και της δεύτερης κατηγορίας ασκούνται από υπηρεσίες δημοτικής αστυνομίας δήμων με μόνιμο πληθυσμό από 6.001 έως 100.000 κατοίκους, οι οποίες στελεχώνονται από προσωπικό που προκύπτει από το μέσο όρο των διαιρέσεων έκτασης τ.μ. διά 30.000 και μόνιμου πληθυσμού διά 3.000. Οι αρμοδιότητες όλων των κατηγοριών ασκούνται από υπηρεσίες δημοτικής αστυνομίας δήμων με μόνιμο πληθυσμό από 100.001 κατοίκους και άνω, οι οποίες στελεχώνονται από προσωπικό που προκύπτει από το πηλίκο της διαίρεσης του μόνιμου πληθυσμού διά 2.000, κατ' εξαίρεση, η στελέχωση της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Αθηναίων προκύπτει από το πηλίκο της διαίρεσης του μόνιμου πληθυσμού διά 1.000.

Στους δήμους που δεν ασκούνται οι αρμοδιότητες όλων των κατηγοριών, δύναται να ανατίθενται προς άσκηση στη δημοτική αστυνομία και αρμοδιότητες από τις άλλες κατηγορίες με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Οι αρμοδιότητες που δεν ασκούνται από τη δημοτική αστυνομία, ασκούνται από την Ελληνική Αστυνομία.

Η ΕΛΑΣ παρέχει συνδρομή στο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας κατά την άσκηση του έργου της και, ειδικότερα, σε προγραμματισμένους ελέγχους της δημοτικής αστυνομίας ή σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπου αυτό προβλέπεται.

Συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας

Οι δήμοι που δεν έχουν συστήσει δημοτική αστυνομία μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας με όμορους δήμους που διαθέτουν τέτοια υπηρεσία, σύμφωνα με το ν. 3852/2010 (Α' 87), με τις οποίες τους αναθέτουν την άσκηση αρμοδιοτήτων δημοτικής αστυνομίας στην περιφέρειά τους. Με τις συμβάσεις αυτές προσδιορίζονται ειδικότερα οι αρμοδιότητες που ασκούνται.

Κεφάλαιο έκτο

Το ιδιαίτερο καθεστώς της δημοτικής αστυνομίας

Η δημοτική αστυνομία έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που την διαφοροποιούν σημαντικά από τις υπόλοιπες υπηρεσίες του δήμου και της προσδίδουν ένα ιδιαίτερο προφίλ, που είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της.

Αυτοτελής υπηρεσία

Η δημοτική αστυνομία είναι μια διακριτή υπηρεσία του δήμου και λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης τμήματος ή αυτοτελούς τμήματος, ενώ ειδικά σε δήμους που διαιρούνται σε περισσότερα διαμερίσματα δύναται να συστήνονται περισσότερες διευθύνσεις. Έχει διαφορετική εσωτερική διάρθρωση από τις άλλες υπηρεσίες του δήμου και συγκεκριμένες αρμοδιότητες που καθορίζονται από το νόμο. Είναι μια αυτοτελής υπηρεσία, η οποία υπόκειται άμεσα στο δήμαρχο, γεγονός που της προσδίδει αυξημένη ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων και ευελιξία στη λειτουργία της, χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για τη φύση του αντικειμένου της. Η δημοτική αστυνομία αποτελείται από ειδικό ένστολο προσωπικό, το οποίο έχει λάβει ειδική εκπαίδευση, έχει ιδιαίτερη ιεραρχία και διέπεται από κανόνες πειθαρχίας.

Συγκεκριμένες αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας είναι συγκεκριμένες και επομένως δεν μπορούν να ασκηθούν άλλες πέρα από αυτές που αναφέρονται στον ν. 9003/2022 (Α' 230), εκτός και αν της δοθεί κάποια αρμοδιότητα με νέα νομοθετική ρύθμιση.

Διαρκής ετοιμότητα του προσωπικού

Οι αρμοδιότητες ασκούνται καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, όλες τις ημέρες της εβδομάδας, συμπεριλαμβανομένων Κυριακών και αργιών, με κατάλληλη εναλλαγή του προσωπικού. Το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας υποχρεούται να εργάζεται εντός και εκτός γραφείων της υπηρεσίας, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες και τα καθήκοντα που του ανατίθενται. Τελεί σε διαρκή ετοιμότητα για την ταχεία επέμβασή του, σε κάθε τόπο και χρόνο, σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς και τις εντολές των προϊσταμένων.

Καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου

Το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας ενεργεί καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου για αξιόποινες πράξεις αρμοδιότητας του υπό τις εντολές και παραγγελίες του εισαγγελέα πλημμελειοδικών σύμφωνα με το άρθρο 31 του ΚΠΔ [ν. 4620/2019, (Α' 96)]. Περαιτέρω, η δημοτική αστυνομία, για την εκπλήρωση της αποστολής της, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, δύναται να προβαίνει σε συλλήψεις.

Οι ελεγχόμενοι από το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας υποχρεούνται να παρέχουν τα αιτούμενα, γραπτά ή προφορικά, στοιχεία ή την οφειλόμενη συνδρομή, καθώς και να επιτρέπουν την είσοδο στους χώρους που διεξάγεται έλεγχος, άλλως υποπίπτουν στο αδίκημα της απείθειας κατά το άρθρο 169 του ΠΚ (ν. 4619/2019, Α' 95). Κάθε αντίσταση, απείθεια, εξύβριση, άσκηση ή απειλή βίας εναντίον των δημοτικών αστυνομικών, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπονται από την ποινική νομοθεσία (άρθρο 5 του ν. 5003/2022, Α' 230).

Για τα αδικήματα που διώκονται κατ' έγκληση και φέρεται ότι διαπράχθηκαν από το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του και εξαιτίας αυτής, δεν έχουν εφαρμογή τα άρθρα 275 και 417 έως 426 του ΚΠΔ. Έτσι, σε αυτές τις περιπτώσεις, οι δημοτικοί αστυνομικοί εξαιρούνται από την αυτόφωρη διαδικασία. Η ρύθμιση αυτή, ήταν επιβεβλημένη διότι σε αρκετές περιπτώσεις υποβαλλόταν σκόπιμα εγκλήσεις από τους ελεγχόμενους εις βάρος των δημοτικών αστυνομικών για εξυβρίσεις ή απειλές, με απώτερο στόχο την αποτροπή του ελέγχου και τον εκφοβισμό του ελεγκτικού οργάνου, το οποίο θα υποβαλλόταν στη διαδικασία του αυτοφώρου.

Βαθμολόγιο και ιεραρχία

Το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας υπάγεται σε διαφορετική βαθμολογική και ιεραρχική κατάταξη, από τους υπολοίπους δημοτικούς υπαλλήλους. Το ειδικό βαθμολόγιο και η ιεραρχία επιτρέπουν την κατανομή περισσότερων ρόλων στους δημοτικούς αστυνομικούς για να είναι πιο αποτελεσματικοί στην εκτέλεση των ελεγκτικών τους αρμοδιοτήτων.

Στο άρθρο 13 του ν. 5003/2022 (Α' 230) καθορίζονται ιεραρχικά οι βαθμοί του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας, ως εξής: α) Δημοτικός Αστυνόμος Α', β) Δημοτικός Αστυνόμος Β', γ) Δημοτικός Αστυνομικός Α', δ) Δημοτικός Αστυνομικός

Β΄, και ε) Δημοτικός Αστυνομικός Γ΄. Ενώ σύμφωνα με το άρθρο 14 του ίδιου νόμου το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας ακολουθεί την εξής ιεραρχία: α) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, β) Προϊστάμενος Διεύθυνσης, γ) Προϊστάμενος Τμήματος, δ) Επόπτης, και ε) Δημοτικός Αστυνομικός. Οι δημοτικοί αστυνομικοί κατατάσσονται σε κατηγορίες και κλάδους Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Δημοτικής Αστυνομίας, Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) Δημοτικής Αστυνομίας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) Δημοτικής Αστυνομίας.

Το προβάδισμα μεταξύ του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας καθορίζεται ως εξής: α) μεταξύ υπαλλήλων που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες, προηγούνται οι δημοτικοί αστυνομικοί ανώτερου βαθμού, β) μεταξύ υπαλλήλων του ίδιου βαθμού, προηγούνται οι δημοτικοί αστυνομικοί της κατηγορίας ΠΕ, ακολουθούν οι δημοτικοί αστυνομικοί της κατηγορίας ΤΕ και, τέλος, οι δημοτικοί αστυνομικοί της κατηγορίας ΔΕ, γ) μεταξύ υπαλλήλων της ίδιας κατηγορίας και βαθμού, δεν υπάρχει προβάδισμα (άρθρο 15 του ν. 5003/2022, Α΄ 230).

Όσον αφορά τη βαθμολογική εξέλιξη, για τους δημοτικούς αστυνομικούς της κατηγορίας ΔΕ εισαγωγικός βαθμός είναι αυτός του Δημοτικού Αστυνομικού Γ΄ και προάγονται μέχρι και τον βαθμό του Δημοτικού Αστυνομικού Α΄, ενώ για τους δημοτικούς αστυνομικούς των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ εισαγωγικός βαθμός είναι αυτός του Δημοτικού Αστυνομικού Β΄ και προάγονται μέχρι και τον βαθμό του Δημοτικού Αστυνομικού Α΄. Για τη βαθμολογική εξέλιξη του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας προσμετράται μόνο η προϋπηρεσία που διανυθεί σε θέση δημοτικού αστυνομικού και όχι η προϋπηρεσία γενικά στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα όπως ισχύει για τους υπόλοιπους δημοτικούς υπαλλήλους (άρθρο 16 του ν. 5003/2022, Α΄ 230).

Για το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας τηρείται επετηρίδα. Η επετηρίδα συντάσσεται τον Ιανουάριο κάθε έτους και σε αυτή καταγράφονται όλοι οι δημοτικοί αστυνομικοί του δήμου κατά κατηγορία, βαθμό και κλάδο. Η επετηρίδα συντάσσεται με βάση τα στοιχεία της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους και περιλαμβάνει και στοιχεία δηλωτικά της ηλικίας, της συνολικής υπηρεσίας, του μισθολογικού κλιμακίου και των τίτλων σπουδών (άρθρο 17 του ν. 5003/2022, Α΄ 230).

Ειδικός εξοπλισμός, στολή και διακριτικό σήμα

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 5003/2022 (Α΄ 230), το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας φέρει ειδικό εξοπλισμό και μέσα δέσμευσης, όπως ενδεικτικά, αλεξίσφαιρο

γυλέκο, χειροπέδες και αστυνομική ράβδο, η οποία δύναται να χρησιμοποιείται σε περίπτωση άμυνας. Επίσης, φέρει ειδική ταυτότητα προσωπικού, στολή, διακριτικό του βαθμού ιεραρχίας, καθώς και το ειδικό διακριτικό σήμα της δημοτικής αστυνομίας.

Το σήμα της δημοτικής αστυνομίας σχεδιάστηκε με βάση την ανθρωποκεντρική χροιά που έχει η υπηρεσία για τον κάθε δημότη. Όλα είναι γύρω από τον άνθρωπο, αλλά με ένα μέτρο για αυτό και το τετράγωνο. Το τετράγωνο είναι η ασφάλεια και η λογική ταυτόχρονα. Ο άνθρωπος στο κέντρο του τετραγώνου έχει μια δύναμη. Ο άνθρωπος αυτός είναι η δημοτική αστυνομία καθώς και ο δημότης. Είναι ένας άνθρωπος ευέλικτος, σχήμα χωρίς γωνίες, ένας δυναμικός άνθρωπος που το δηλώνει το μαύρο και καθώς και το πορτοκάλι που είναι χρώμα αισιόδοξο και κατά βάση δυναμικό. Η δημοτική αστυνομία είναι εκεί να βοηθάει και να εξυπηρετεί τον πολίτη. Αυτό προσδοκά να κάνει και το λογότυπο της, να είναι φιλικό και να γεννά αισιοδοξία και ασφάλεια.

Ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα για το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας αποτελεί η άρνησή του να φέρει τη στολή και το διακριτικό σήμα που του χορηγεί η υπηρεσία κατά τον χρόνο της εργασίας του.

Ειδικό πειθαρχικό συμβούλιο

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 5003/2022 (Α' 230), αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας σε πρώτο βαθμό στο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας είναι το πενταμελές ειδικό πειθαρχικό συμβούλιο. Αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για να κρίνει σε δεύτερο βαθμό το προσωπικό είναι το Γ' τμήμα του δευτεροβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου του άρθρου 146Α του κώδικα κατάστασης δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων (ν. 3528/2007, Α' 26). Για τα λοιπά θέματα λειτουργίας και διαδικασίας ενώπιον του ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 146Β του ν. 3528/2007 (Α' 26).

Το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, οφείλει να τηρεί τις διατάξεις του Συντάγματος, του κώδικα ποινικής δικονομίας και να ενεργεί με γνώμονα την αρχή της ίσης μεταχείρισης, υπαγόμενο για θέματα αργιών και πειθαρχικού δικαίου στις διατάξεις που διέπουν τους δημοτικούς υπαλλήλους, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου πέμπτου του ν. 4057/2012 (Α' 54), τηρουμένου του άρθρου 25 του ν. 5003/2022 (Α' 230).

Πρόσληψη

Εκτός από τα τυπικά προσόντα διορισμού που ισχύουν για όλους τους δημοτικούς υπαλλήλους, όπως είναι το πτυχίο ή το απολυτήριο λυκείου, για τον διορισμό του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας απαιτούνται και πρόσθετα προσόντα, τα οποία είναι η γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή, η κατοχή άδειας οδήγησης αυτοκινήτου ή μηχανής και η καλή τουλάχιστον γνώση της αγγλικής ή γαλλικής γλώσσας (άρθρο 10 του ν. 5003/2022, Α' 230).

Επίσης, οι υποψήφιοι δημοτικοί αστυνομικοί πρέπει να είναι από 20 έως 35 ετών, να έχουν ανάστημα τουλάχιστον 1,63 μ. οι γυναίκες και 1,70 μ. οι άνδρες, να έχουν την ψυχική και σωματική υγεία, καθώς και τα διανοητικά προσόντα που τους επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης τους. Οι υποψήφιοι υποβάλλονται σε αθλητικές και ψυχοτεχνικές δοκιμασίες, καθώς και σε συνέντευξη, ώστε να ερευνηθούν ιδίως η κρίση, η αντίληψη, η προσαρμοστικότητα στις μεταβαλλόμενες καταστάσεις και απαιτήσεις, ο βαθμός ετοιμότητας, η αυτοκυριαρχία, η συναισθηματική σταθερότητα, και η δομή της προσωπικότητας (άρθρο 9 του ν. 5003/2022, Α' 230).

Εκπαίδευση και επιμόρφωση

Το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας διορίζεται στην κενή οργανική θέση που έχει προκηρυχθεί μόνο εφόσον ολοκληρώσει την εισαγωγική εκπαίδευση, κατόπιν επιτυχούς συμμετοχής σε εξετάσεις. Η εισαγωγική εκπαίδευση περιλαμβάνει πρόγραμμα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης διάρκειας έξι τουλάχιστον μηνών που παρέχεται από την Ελληνική Αστυνομία και το ΕΚΔΔΑ.

Οι δήμοι υποχρεούνται να μεριμνούν για την επιμόρφωση και την τακτική επανεκπαίδευση του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του. Η επιμόρφωση μπορεί να αφορά σε αντικείμενα της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εν γένει ή να έχει τη μορφή εξειδίκευσης σε αντικείμενα που αφορούν τη δημοτική αστυνομία.

Στο πλαίσιο επιμόρφωσής του, το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας δύναται να μετέχει σε προγράμματα επιμόρφωσης των σχολών της Ελληνικής Αστυνομίας, των Ενόπλων Δυνάμεων, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος, καθώς και της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, αναλόγως των ειδικότερων αναγκών της αποστολής του (άρθρο 12 του ν. 5003/2022, Α' 230).

Κεφάλαιο έβδομο

Η σχέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τη δημοτική αστυνομία

Στο Σύνταγμα ορίζεται ότι η διοίκηση του κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα, καθώς επίσης ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επομένως, η διοικητική αποκέντρωση και η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι βασικοί συνταγματικοί κανόνες, που αποτελούν τις θεμελιώδεις αρχές βάσει των οποίων ρυθμίζονται η μορφή, η οργάνωση και η λειτουργία του ελληνικού διοικητικού συστήματος (Πετράκος & Ψυχάρης, 2016).

Οι ΟΤΑ αποτελούν σημαντικό κομμάτι της κεντρικής εξουσίας, καθώς επηρεάζουν σημαντικά τις αποφάσεις που λαμβάνονται από αυτήν. Οι ΟΤΑ διοικούνται από το Υπουργείο Εσωτερικών και εκτελούν καθήκοντα που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως η διαχείριση των δημοτικών υπηρεσιών και η λήψη αποφάσεων για τα τοπικά θέματα (Κοϊμτζόγλου, 2017). Έτσι, οι αποφάσεις των ΟΤΑ επηρεάζουν άμεσα τις αποφάσεις της κεντρικής εξουσίας, ενώ αντίστροφα, η κεντρική εξουσία μπορεί να επηρεάσει τις αποφάσεις των ΟΤΑ μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει στόχο να είναι προσβάσιμη και κοντά στον πολίτη, με στόχο να ακούει και να αναλαμβάνει τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας. Με την αφομοίωση των προβλημάτων και την πληρέστερη κατανόησή τους, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λάβει σημαντικές αποφάσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και που βοηθούν στην επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν. Η δημοτική αστυνομία είναι αναμφίβολα μια σημαντική υπηρεσία που σηματοδότησε το πέρασμα της αυτοδιοίκησης από την εποχή των υποδομών σε αυτήν των υπηρεσιών και της ποιότητας (Δοξαστάκης, 2005).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η δημοτική αστυνομία είναι δύο στενά συνδεδεμένες έννοιες, καθώς η δημοτική αστυνομία είναι ένας θεσμός που ανήκει στην αρμοδιότητα των τοπικών αρχών και συγκεκριμένα στην αρμοδιότητα των δήμων. Η δημοτική αστυνομία αποτελεί είναι υπεύθυνη για τη διατήρηση της τάξης και της ασφάλειας στο δήμο, αλλά και για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες. Ως μέρος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η δημοτική αστυνομία λειτουργεί ως κοινωνικός μηχανισμός, ο οποίος βοηθά στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων και στην ενίσχυση της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης των πολιτών στις τοπικές αρχές. Η συνεργασία και η συντονισμένη δράση μεταξύ των τοπικών αρχών και της δημοτικής αστυνομίας είναι σημαντική για την αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού.

Οι δημότες έχουν ανάγκη από ένα καλά οργανωμένο σύστημα αστυνόμευσης και εποπτείας. Η παρουσία της δημοτικής αστυνομίας δημιουργεί ένα αίσθημα κοινωνικής ασφάλειας και συμβάλλει στην αποτροπή των παραβάσεων στην περιοχή. Τέλος, η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της μπορεί να βοηθήσει καθοριστικά τους ΟΤΑ στην άσκηση των καθηκόντων που αφορούν καίριους τομείς των αρμοδιοτήτων τους, όπως η στάθμευση και το κυκλοφοριακό, το περιβάλλον και η καθαριότητα (Δοξαστάκης, 2005).

Κεφάλαιο όγδοο

Ο ρόλος της δημοτικής αστυνομίας

Η δημοτική αστυνομία παίζει πολυδιάστατο ρόλο στην τοπική κοινωνία, καθώς η βασική της αποστολή είναι η ικανοποίηση και επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες σε καθημερινή βάση, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Οι κανονιστικές αποφάσεις που θεσπίζει η δημοτική αρχή έχουν ως στόχο τη διατήρηση της ευταξίας, της ευκοσμίας και της ομαλής λειτουργίας της πόλης. Η τήρηση αυτών των κανονιστικών αποφάσεων είναι ένα στοίχημα που φαίνεται να κερδίζει η δημοτική αστυνομία.

Η δημοτική αστυνομία συμβάλει όχι μόνο στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία επιθυμεί να λειτουργεί εντός ενός συγκεκριμένου πλαισίου κανόνων, αλλά βοηθά και στη σαφή βελτίωση των όρων διαβίωσης τους. Αποτελεί σημαντικό παράγοντα της ποιότητας ζωής των πολιτών που δρα καταλυτικά στην αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων που αφορούν την τοπική κοινωνία. Η δημοτική αστυνομία επιδιώκει να βελτιώσει την ποιότητα της καθημερινότητας των πολιτών παρέχοντας την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση σε ό,τι αφορά την αποκατάσταση των δυσλειτουργιών με στόχο την επίτευξη μιας αποτελεσματικής παρουσίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η δημοτική αστυνομία συμβάλλει στην αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών όπου αυτές παρουσιάζονται, στην ενίσχυση της ασφάλειας των πολιτών και στη δημιουργία εμπιστοσύνης προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με την οποία συνδέεται άρρηκτα αποτελώντας αναπόσπαστο κομμάτι της. Επιπλέον, συμβάλλει στην αποσυμφόρηση της ΕΛΑΣ από δευτερεύουσες υποθέσεις. Η δημοτική αστυνομία αποτελεί ένα σύγχρονο ελεγκτικό εργαλείο του δήμου με αρμοδιότητες που περιορίζονται σε συγκεκριμένα και καθορισμένα διοικητικά όρια.

Η δημοτική αστυνομία έχει έναν κοινωνικό και υποστηρικτικό ρόλο προς τους πολίτες, παρόμοιο με αυτόν της Τροχαίας, και δεν λειτουργεί ως ένας καθαρά κατασταλτικός μηχανισμός. Αποτελεί έναν χρήσιμο θεσμό ασφάλειας και επιβολής του νόμου, με μείωση της κεντρικής διοίκησης του κράτους και αντίστροφα αύξηση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε αυτόν τον τομέα. Η καθημερινή εποπτεία της δημοτικής αστυνομίας εξυπηρετεί το συμφέρον του πολίτη, η οποία αποτελεί τον ελεγκτικό μηχανισμό που ελέγχει και παρακολουθεί το βαθμό εφαρμογής των αποφάσεων των τοπικών αρχών από τους πολίτες.

Η δημοτική αστυνομία είναι μια υπηρεσία με κοινωνικό πρόσωπο και φιλική προς τους πολίτες που έχει ως στόχο τη διασφάλιση της ποιοτικής διαβίωσης των πολιτών και την τήρηση των τοπικών κανονισμών. Είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση όλων των ζητημάτων που αποτελούν «τοπική υπόθεση» και διασφαλίζει την απρόσκοπτη εφαρμογή των κανόνων, πάντα στο πλαίσιο της κανονιστικής της αρμοδιότητας και στο βαθμό που ο νομοθέτης της επιτρέπει.

Εκτός από τις αστυνομικές της αρμοδιότητες, συμβάλλει ενεργά και στην πολιτική προστασία, συνεργαζόμενη με την ΕΛΑΣ και λαμβάνοντας μέρος στον σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας. Απώτερος σκοπός της δημοτικής αστυνομίας είναι η εμπέδωση της εσωτερικής ασφάλειας στην περιφέρεια του δήμου, η οποία περιλαμβάνει εκτός από την προστασία της ζωής, της υγείας και της παρουσίας των πολιτών ιδίως μέσω της αστυνόμευσης, τη θωράκιση της πολιτικής προστασίας και γενικότερα την συντονισμένη πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε είδους κινδύνου και απειλής εις βάρος των πολιτών (Παπαϊωάννου, 2011).

Κεφάλαιο ένατο

Παρουσίαση της δημοτικής αστυνομίας Κηφισιάς

Η δημοτική αστυνομία του δήμου Κηφισιάς διαρθρώνεται σε επίπεδο αυτοτελούς τμήματος, υπαγόμενο απευθείας στο δήμαρχο. Η δημοτική αστυνομία ως το 2013 στελεχωνόταν με σαράντα πέντε άτομα προσωπικό, ενώ σήμερα αποτελεί μια ολιγομελή υπηρεσία στελεχωμένη από μόλις εννέα δημοτικούς αστυνομικούς. Αριθμός πολύ μικρός, αν σκεφτεί κανείς ότι ο Καλλικρατικός δήμος Κηφισιάς, που περιλαμβάνει την Κηφισιά, τη Νέα Ερυθραία και την Εκάλη, είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος δήμος σε έκταση στο Νομό Αττικής, μετά την Αθήνα. Το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας έχει λάβει ειδική εκπαίδευση διάρκειας έξι

μηνών, υπό την εποπτεία του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι προβλεπόμενες οργανικές θέσεις της δημοτικής αστυνομία στον ΟΕΥ του δήμου είναι είκοσι μια.

Η έδρα της δημοτικής αστυνομίας βρίσκεται στο δημαρχείο της Κηφισιάς. Η υπηρεσία διαθέτει δύο περιπολικά οχήματα, δύο ηλεκτρονικούς υπολογιστές, δύο τηλεφωνικές γραμμές και πέντε συσκευές PDA για τη σύνταξη ηλεκτρονικών κλήσεων. Η υπηρεσία δέχεται και ηλεκτρονικές αιτήσεις. Ο πολίτης έχει τη δυνατότητα να υποβάλει ηλεκτρονικά ένσταση του μέσω της εφαρμογής στο portal του δήμου.

Με απόφαση δημάρχου τοποθετήθηκε στο τμήμα αναπληρώτρια προϊσταμένη, την οποία, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά της, ως αναπληρώτριας προϊσταμένης, ένας άλλος υπάλληλος που ορίζεται με την ίδια απόφαση. Η αναπληρώτρια προϊσταμένη προγραμματίζει, διευθύνει, συντονίζει και ελέγχει το έργο του ένστολου προσωπικού της υπηρεσίας. Ακόμη, συνεργάζεται αρμονικά με τις λοιπές υπηρεσίες του δήμου. Για το σκοπό αυτό, έρχεται σε άμεση επαφή με το δήμαρχο, που είναι ο πολιτικός προϊστάμενος της δημοτικής αστυνομίας, καθώς και με τη γενική γραμματέα του δήμου.

Οι δημοτικοί αστυνομικοί που εκτελούν εξωτερική υπηρεσία κάνουν πεζές και εποχούμενες περιπολίες στους δρόμους, τις πλατείες και κυρίως στο κέντρο της Κηφισιάς. Διεκπεραιώνουν τις προγραμματισμένες εργασίες που αφορούν κυρίως τη βεβαίωση παραβάσεων για παράνομη στάση και στάθμευση, για κατάληψη πεζοδρομίου, βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής σε άτομα που δεν μπορούν να μετακινηθούν. Ακόμη, ελέγχουν την τήρηση του κανονισμού καθαριότητας του δήμου, ενώ τοποθετούν κορδέλες και έντυπα για την ενημέρωση των πολιτών για εργασίες που πρόκειται να γίνουν από τις υπηρεσίες του δήμου. Επίσης, καταγράφουν κατεστραμμένες πινακίδες, ζημιές στο οδόστρωμα και στα πεζοδρόμια που χρειάζονται άμεση επιδιόρθωση και ειδοποιούν την τεχνική υπηρεσία του δήμου. Ελέγχουν την τήρηση της νομοθεσίας περί δεσποζόμενων και αδέσποτων ζώων συντροφιάς, καθώς και για την υπαίθρια διαφήμιση. Διενεργούν αυτοψίες για λογαριασμό άλλων υπηρεσιών του δήμου. Πραγματοποιούν ελέγχους για την κατάληψη κοινοχρήστων χωρών από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, καθώς για την κατάληψη οδοστρώματος. Απασχολούνται για την εύρυθμη λειτουργία των λαϊκών αγορών του δήμου. Ενώ τους καλοκαιρινούς μήνες συμμετέχουν και σε θέματα της πολιτικής προστασίας με υπηρεσίες πυρασφάλειας. Τέλος, συνδράμουν σε όλες τις πολιτιστικές και εορταστικές εκδηλώσεις του δήμου.

Το προσωπικό εσωτερικής υπηρεσίας λαμβάνει τις τηλεφωνικές καταγγελίες των δημοτών, εκδίδει βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας, διαχειρίζεται την αλληλογραφία, καταχωρεί τις αναγκαίες εγγραφές στα υπηρεσιακά βιβλία και δέχεται τους δημότες που προσέρχονται στην υπηρεσία για την επίλυση των αιτημάτων τους.

Κεφάλαιο δέκατο

Μεθοδολογία έρευνας

Ερευνητικά ερωτήματα

Ο σκοπός αυτής της έρευνας είναι η καταγραφή του επιπέδου ικανοποίησης των κατοίκων της Κηφισιάς από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της δημοτικής αστυνομίας και να προσδιοριστούν οι παράγοντες που οδηγούν στην υψηλή ή στη χαμηλή τους ικανοποίηση. Προσδοκάται να απαντηθούν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- Πόσο ικανοποιημένοι είναι οι κάτοικοι της Κηφισιάς από τις υπηρεσίες που παρέχει η δημοτική αστυνομία;
- Πόσο εμπιστεύονται τη δημοτική αστυνομία Κηφισιάς;
- Πόσο ικανοποιημένοι είναι από τη συνολική εικόνα της δημοτικής αστυνομίας Κηφισιάς;

Μεθοδολογική προσέγγιση

Κρίσιμο στάδιο για τη διεξαγωγή μιας ερευνητικής μελέτης είναι η επιλογή της μεθοδολογικής προσέγγισης που θα διευκολύνει την επίτευξη των στόχων της μελέτης, την αντιμετώπιση των ερευνητικών ερωτημάτων και τον έλεγχο των ερευνητικών υποθέσεων. Η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογικής προσέγγισης προκύπτει μετά από μελέτη της θεωρίας και της σύνδεση της με τα ερευνητικά ερωτήματα. Με βάση αυτά, διαμορφώνονται τα ερευνητικά εργαλεία της μελέτης και καθορίζεται η κατάλληλη τεχνική δειγματοληψίας, όπως περιγράφει ο Kothari (2004). Συνεπώς, η μεθοδολογική προσέγγιση που επιλέγεται καθορίζει τους τρόπους και τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν από τον ερευνητή, με στόχο τη διερεύνηση θεμάτων που προορίζονται να οδηγήσουν σε αντικειμενικά συμπεράσματα (Newman & Benz, 1998). Οι κύριες μεθοδολογικές προσεγγίσεις είναι η ποιοτική και η ποσοτική έρευνα, όπου η κύρια διαφοροποίηση αφορά τον τρόπο συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων.

Ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση

Η επιστημονική έρευνα ακολουθεί τη θετικιστική παράδοση, που διαμορφώθηκε από τον Κοντ στη Γαλλία, τον Μιλ στη Βρετανία στις αρχές του 19ου αιώνα, καθώς και τον Ντιρκέμ στα τέλη του ίδιου αιώνα. Η επιστημονική έρευνα στηρίζεται αποκλειστικά στη συστηματική συλλογή στοιχείων και δεν είναι αποδεκτή όταν βασίζεται σε προσωπικές κρίσεις, εμπειρίες ή σκέψεις που προκύπτουν από επαγωγικό και απαγωγικό συλλογισμό (Σαραφίδου, 2011). Ως έρευνα ορίζεται είτε η διερεύνηση με συστηματικό τρόπο ειδικών θεμάτων, η οποία συνίσταται σε μια συγκεκριμένη μέθοδο, είτε η ίδια καθαυτή η δραστηριότητα. Η επιστημονική έρευνα αποσκοπεί στον εμπλουτισμό της υπάρχουσας γνώσης του επιστημονικού πεδίου που εξετάζει, στην κάλυψη των κενών που υπάρχουν, στην παροχή πληροφοριών για να υιοθετηθούν καλές πρακτικές και στη δημιουργία του απαιτούμενου επιστημονικού υπόβαθρου στο υπό διερεύνηση επιστημονικό πεδίο.

Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων των ερευνών σε επιστημονικά περιοδικά επιτρέπει τη μελέτη τους και από άλλους ερευνητές. Η αξία της επιστημονικής έρευνας, σύμφωνα με τους Cohen & Manion (1994), έγκειται στο γεγονός ότι παρέχει στον κάθε επιστήμονα την ικανότητα ανάπτυξης μιας ισχυρής γνωστικής βάσης, η οποία τον καθιστά ικανό να προάγει την παραγωγή νέας γνώσης, ενισχύοντας έτσι την αίσθηση προόδου και την ωριμότητα.

Η πρόκληση της απόκτησης νέας γνώσης, που αποτελεί ουσιαστικά το στόχο της επιστημονικής έρευνας, επιτυγχάνεται μέσω δύο προσεγγίσεων, της ποσοτικής και της ποιοτικής έρευνας. Οι δύο αυτές προσεγγίσεις ξεκινούν από διαφορετικά σημεία, βασίζονται σε διαφορετικές φιλοσοφίες όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουν και ερμηνεύουν τη φύση της πραγματικότητας και της γνώσης, καθώς και τον τρόπο απόκτησης αυτής. Η ποσοτική μέθοδος στηρίζεται στον λογικό θετικισμό και τον εμπειρισμό. Η ποιοτική μέθοδος βασίζεται στις νατουραλιστικές φιλοσοφίες και εστιάζει ιδιαίτερα στις απόψεις των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα. Συμβάλει στην απόκτηση νέων γνώσεων τοπικών και συγκεκριμένων, με την ανάλυση και ερμηνεία των αντιδράσεων ορισμένων υποκειμένων μέσα σε ένα προκαθορισμένο πλαίσιο. Ο ερμηνευτισμός υποστηρίζει τα υποκείμενα που μέσω των αλληλεπιδράσεων και των εμπειριών τους κατασκευάζουν τη γνώση και την πραγματικότητα (Σαραφίδου, 2011).

Πέραν του φιλοσοφικού υπόβαθρου αυτών των δύο προσεγγίσεων της γνώσης, όσον αφορά τη μεθοδολογία, η ποσοτική έρευνα αναλύει την ποσότητα, τη συχνότητα και το ποσοστό εμφάνισης των φαινομένων που εξετάζονται χρησιμοποιώντας επιστημονικές μεθόδους. Ενώ, η ποιοτική έρευνα περιγράφει, να μεταφράζει, να αποκωδικοποιεί και αποδίδει νόημα σε κάποια φαινόμενα χρησιμοποιώντας διερευνητικές και ερμηνευτικές μεθόδους. Αναλύει και ερμηνεύει τους λόγους που προκαλούν την εμφάνιση αυτών των φαινομένων. Οι ποιοτικές έρευνες συνήθως παράγουν τη θεωρία, ενώ οι ποσοτικές επιβεβαιώνουν μια θεωρία.

Πηγές πληροφόρησης

Οι πηγές πληροφόρησης διακρίνονται σε πρωτογενείς, δευτερογενείς και τριτογενείς ανάλογα με το επίπεδο εμβάθυνσης και το βαθμό επεξεργασίας του περιεχομένου τους (Μώκος, 2001).

Πρωτογενής πηγή πληροφόρησης θεωρείται το πρωτότυπο δημοσίευμα που περιγράφει γεγονότα ή αναφέρει τα αποτελέσματα μιας έρευνας. Παρέχει πρωτογενή πληροφόρηση με περιεχόμενο βασιζόμενο αποκλειστικά στο συγγραφέα, και τα στοιχεία της δεν έχουν αξιολογηθεί ή επεξεργαστεί. Τέτοιες πηγές μπορεί να περιλαμβάνουν δημοσιεύσεις αποτελεσμάτων εμπειρικών παρατηρήσεων και μελετών, πρωτότυπα γεγονότα, εκθέσεις δημιουργικών ιδεών, καθώς και αντικείμενα που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για περισσότερη μελέτη και έρευνα.

Δευτερογενής πηγή πληροφόρησης θεωρείται το δημοσίευμα που βασίζεται στο επεξεργασμένο αποτέλεσμα πρωτογενούς δημοσιεύματος και το οποίο έχει με κάποιο τρόπο δεχτεί επεξεργασία ή έχει τροποποιηθεί. Η δευτερογενής πηγή αναλύει, κάνει κριτική ή επαναδιατυπώνει πληροφορίες από την πρωτογενή πηγή ή άλλη δευτερογενή πηγή. Ακόμη και η πηγή που παρουσιάζει καταστάσεις και περιγράφει γεγονότα που δεν βασίζονται σε συμμετοχή του συγγραφέα και προσωπική παρατήρηση θεωρείται δευτερογενής πηγή. Η δευτερογενής πηγή δίνει τη δυνατότητα στους ερευνητές να επεκτείνουν την έρευνά τους και σε άλλα ερευνητικά πεδία σχετικά με το θέμα τους.

Τριτογενής πηγή πληροφόρησης θεωρείται το δημοσίευμα που βασίζεται σε πρωτογενή και δευτερογενή πηγή και έχει δημιουργηθεί με στόχο να καλύψει ειδικές ανάγκες ή απευθύνεται σε ειδικό κοινό. Αποτελεί μια περίληψη ή εισαγωγή σε ένα σύγχρονο ερευνητικό πρόβλημα, συνοψίζει ή συμπυκνώνει τις πληροφορίες από

πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές και παρέχει μια λίστα με πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές για αυτούς που θέλουν να εμβαθύνουν περισσότερο στο ερευνητικό τους αντικείμενο.

Σε αυτήν την επιστημονική μελέτη γίνεται πρωτογενής έρευνα. Η πρωτογενής έρευνα είναι η πεμπουσία της επιστημονικής έρευνας, καθώς συλλέγονται νέες και επικαιροποιημένες πληροφορίες.

Απογραφική και δειγματοληπτική έρευνα

Ο πληθυσμός και το δείγμα μιας έρευνας αποτελούν δύο έννοιες που συναντιούνται πολύ συχνά μαζί, αλλά δεν παύουν να έχουν διαφορετική σημασία η μια από την άλλη. Πληθυσμός μιας έρευνας είναι το σύνολο των ομοειδών περιπτώσεων στο οποίο μπορούν να γενικευτούν τα ευρήματα μιας έρευνας, ενώ δείγμα είναι ένα υποσύνολο του πληθυσμού το οποίο αποτελείται από μια συλλογή δειγματοληπτικών μονάδων που έχουν επιλεγεί από το πλαίσιο.

Οι έρευνες χαρακτηρίζονται απογραφικές όταν καταγράφονται οι παρατηρήσεις από το σύνολο του πληθυσμού, ενώ δειγματοληπτικές είναι αυτές που μελετούν ένα τμήμα του πληθυσμού και στη συνέχεια με τη χρήση στατιστικών μεθόδων γενικεύονται τα αποτελέσματα σε ολόκληρο τον πληθυσμό. Η επιλογή αντιπροσωπευτικού δείγματος του ερευνώμενου πληθυσμού μπορεί να γίνει με α) τη συστηματική δειγματοληψία, β) τη στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία, γ) δειγματοληψία κατά συστάδες, δ) τη δειγματοληψία χιονοστιβάδας, ε) την ευκαιριακή ή δειγματοληψία ευκολίας και στ) την απλή τυχαία δειγματοληψία (Σαραφίδου, 2011).

Συμμετέχοντες

Σε αυτήν την έρευνα, όσον αφορά την ποιοτική προσέγγιση, έγιναν πέντε συνεντεύξεις. Τα άτομα που επελέγησαν ήταν στελέχη της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Κηφισιάς.

Όσον αφορά την ποσοτικής προσέγγιση, ο πληθυσμός αποτελείται από κατοίκους του δήμου Κηφισιάς. Επομένως, ο πληθυσμός ήταν άμεσα εντοπίσιμος από τον ερευνητή, καθώς υπήρχαν επαρκείς πόροι για να έρθει ο ερευνητής σε επαφή με τα μέλη της προσδιορισμένης ομάδας πληθυσμού (Cohen & Manion, 1994).

Η εκλογή του δείγματος της ποσοτικής προσέγγισης έγινε βάσει τυχαίας δειγματοληψίας. Η έρευνα έγινε κυρίως στο κέντρο της Κηφισιάς και στο Κεφαλάρι.

Ο στόχος ήταν να συμπληρωθεί το ερωτηματολόγιο από όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα κατοίκων της Κηφισιάς, ώστε να εξαχθεί μια αντικειμενική εικόνα του θέματος που διερευνάται. Για αυτόν τον λόγο, επιλέχθηκαν αυτά τα σημεία της πόλης και τα Σαββατοκύριακα, καθώς είναι γνωστό ότι εκεί συγκεντρώνονται άτομα από όλες τις περιοχές του δήμου Κηφισιάς.

Επιλέχθηκαν, λοιπόν, τυχαία 150 πολίτες. Σε αυτούς, πριν κληθούν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο, γινόταν ερώτηση αν είναι κάτοικοι του δήμου Κηφισιάς. Από αυτούς απάντησαν θετικά ότι είναι κάτοικοι οι 110 και τελικά δέχτηκαν να απαντήσουν στις ερωτήσεις οι 81. Οπότε, το δείγμα αποτελείται από 81 άτομα. Το ποσοστό ανταπόκρισης στα ερωτηματολόγια ήταν σχετικά καλό (74%). Δεν υπήρξαν μεγάλες απώλειες γιατί το ερωτηματολόγιο περιείχε σύντομες ερωτήσεις και από ό,τι φάνηκε το θέμα ενδιέφερε τους πολίτες που ερωτήθηκαν.

Συνοψίζοντας, το δείγμα της έρευνας αποτελείται αφενός όσον αφορά την ποιοτική προσέγγιση από 5 στελέχη της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Κηφισιάς και αφετέρου όσον αφορά την ποσοτική προσέγγιση από 81 κατοίκους του δήμου Κηφισιάς.

Εργαλεία έρευνας

Ερωτηματολόγια. Το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιείται κυρίως στην ποσοτική έρευνα για την καταγραφή των απόψεων, των αντιλήψεων, των στάσεων και τις προτιμήσεων των συμμετεχόντων στην έρευνα (Borg & Gall, 1989). Ο τυποποιημένος, αυστηρά δομημένος σχεδιασμός του είναι συμβατός με την ποσοτική έρευνα. Η τεχνική αυτή παρέχει το πλεονέκτημα της γρήγορης και εύκολης επεξεργασίας και κωδικοποίησης των ευρημάτων της μελέτης.

Το ερωτηματολόγιο είναι έγγραφο το οποίο απευθύνει μια σειρά στοχευμένων ερωτήσεων, για το υπό διερεύνηση θέμα, σε όλα τα άτομα που απαρτίζουν ένα δείγμα. Ο αποκρινόμενος μπορεί να συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο με την άνεση του, να απαντά στις ερωτήσεις με όποια σειρά επιθυμεί, να συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο τμηματικά, να γράφει συμπληρωματικές παρατηρήσεις, να παραλείπει ερωτήσεις ή να δίνει ξεχωριστές απαντήσεις.

Το ερωτηματολόγιο θεωρείται, ιδίως για τις ποσοτικές έρευνες, το πιο προσφιλές μέσο, καθώς οι πληροφορίες που παρέχει μπορούν να ταξινομηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτουν πλήρως το θέμα. Ωστόσο, για να οδηγηθούμε σε ορθά

συμπεράσματα, είναι σημαντική η επιλογή και η διατύπωση του ερωτηματολογίου, καθώς σημαντικός είναι και ο τρόπος παρουσίασης του. Οπότε, ίσως το δυσκολότερο στάδιο της έρευνας, που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την εγκυρότητα της, είναι η διαμόρφωση του ερωτηματολογίου.

Το ερωτηματολόγιο, αναλόγως του βαθμό ελευθερίας που δίνει στους αποκρινόμενους, διακρίνεται σε δύο τύπους, ανοικτού και κλειστού. Στο κλειστού τύπου ερωτηματολόγιο, οι απαντήσεις είναι είτε είναι μέρος μιας σειράς εναλλακτικών απαντήσεων, είτε δομημένες εκ των προτέρων. Τα πλεονεκτήματα του κλειστού τύπου ερωτηματολογίου είναι ότι συμπληρώνεται εύκολα, διασφαλίζει την αντικειμενικότητα από πλευράς αποκρινόμενου, αποφεύγονται οι περιττολογίες και περιορίζει στο θέμα. Επίσης είναι πιο εύκολη η αποκωδικοποίηση του και η στατιστική ανάλυση του. Αντιθέτως, στο ερωτηματολόγιο ανοικτού τύπου, οι ερωτώμενοι έχουν την ελευθερία να απαντούν χωρίς περιορισμούς και να εκφράζουν τις απόψεις, τις αντιλήψεις και τις προτάσεις τους, καθώς και να αιτιολογούν τα όσα καταθέτουν. Το ερωτηματολόγιο αυτό χρησιμοποιείται ιδιαίτερος στη διαμορφωτική αξιολόγηση.

Το ερωτηματολόγιο αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ταχυδρομικά, συμπληρώνεται τηλεφωνικά ή προσωπικά από τον ερευνητή. Στην τελευταία περίπτωση μειώνεται σημαντικά το ποσοστό αλλοίωσης του δείγματος. Η επιτυχία του ερωτηματολογίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη δομή του, τη σαφήνεια των ερωτήσεων, το χρόνο που απαιτεί η συμπλήρωση του και τη σωστή ενημέρωση των ερωτώμενων για το αντικείμενο του. Για τη μείωση των πιθανοτήτων αποτυχίας του ερωτηματολογίου, υπάρχει η δυνατότητα της δοκιμαστικής (πιλοτικής) χορήγησης του ερωτηματολογίου, με την οποία μπορεί να εξακριβωθεί η κατανόηση και η σαφήνεια των ερωτήσεων, καθώς και να κριθεί απαραίτητος τυχόν περιορισμός των ανοικτών ερωτήσεων (Σαραφίδου, 2011). Τα ερωτηματολόγια πρέπει να αναφέρουν τα στοιχεία του ερευνητή, τον σκοπό της έρευνας, να περιέχουν δημογραφικές ερωτήσεις που αφορούν τους αποκρινόμενους (όπως το φύλο, η ηλικία και το μορφωτικό επίπεδο), διχοτομικές ερωτήσεις (ναι, όχι), ερωτήσεις κατάταξης, διαβαθμισμένης κλίμακας Likert ή και πολλαπλής επιλογής.

Παρατήρηση. Αναμφισβήτητα υπάρχει διαφορά μεταξύ των παρατηρούμενων συμπεριφορών και των αυτοαναφερόμενων που καταγράφονται με τα ερωτηματολόγια. Η παρατήρηση αποτελεί μια διαδικασία η οποία επιτρέπει στους ερευνητές να αντλήσουν πληροφορίες και δεδομένα μέσα από την άμεση, τη δική τους

παρατήρηση συμπεριφορών. Οι ερευνητές καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους και στη συνέχεια τις επεξεργάζονται και τις ερμηνεύουν.

Η παρατήρηση θεωρείται ίσως η ποιοτικότερη και η βασικότερη τεχνική για τη συλλογή δεδομένων σε μια έρευνα, καθώς με τον έναν ή τον άλλον τρόπο αναμειγνύεται και με όλες τις άλλες μεθόδους, διότι σε όλες τις έρευνες, ποσοτικές ή ποιοτικές, εμπεριέχονται τουλάχιστον κάποια στοιχεία παρατήρησης. Ακόμη, η συλλογή δεδομένων με συστηματική παρατήρηση των υποκειμένων στο φυσικό τους περιβάλλον, αντισταθμίζει πολλά σφάλματα που διαπιστώνονται στα ερωτηματολόγια. Γενικά, είναι ένα χρήσιμο συμπληρωματικό εργαλείο στη συλλογή δεδομένων, που σε συνδυασμό με άλλες τεχνικές μπορεί να παρέχει εξαιρετικά ενδιαφέρουσες πληροφορίες για την έρευνα.

Συνέντευξη. Η συνέντευξη είναι ένα από τα βασικότερα εργαλεία της ποιοτικής μεθόδου έρευνας. Πρόκειται για την άμεση λεκτική επικοινωνία και την αλληλεπίδραση μεταξύ προσώπων, που καθοδηγείται από τον ερευνητή με στόχο τη συλλογή στοιχείων που σχετίζονται με το αντικείμενο της έρευνας. Με άλλα λόγια, έχει σκοπό να σχηματίσει ένα νοητικό περιεχόμενο, στην αποκάλυψη πτυχών της προσωπικότητας και στην αναγνώριση συμπεριφορών των ατόμων. Οι ερωτώμενοι έχουν τη δυνατότητα να εξωτερικεύσουν τις απόψεις και τις αντιλήψεις τους, δίνοντας πολλές και απρόβλεπτες πληροφορίες σχετικά με το θέμα που εξετάζεται (Φίλιας, 1996). Έτσι, βοηθούν στην εύρεση απαντήσεων στα ερωτήματα που έχουν τεθεί από τον ερευνητή. Τα είδη της συνέντευξης διακρίνονται ως προς τη δομή, την αμεσότητα, την επανάληψη, το βάθος και την κλινική εφαρμογή τους.

Δομημένες συνεντεύξεις. Ζητείται από τον αποκρινόμενο να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις που έχουν συγκεκριμένο αριθμό και περιεχόμενο. Προσφέρεται για πιο εύκολη και εγκυρότερη αποδελτίωση, αλλά περιορίζει τη ροή της συνέντευξης σε μια τυπική διαδικασία.

Ημιδομημένες συνεντεύξεις. Η συζήτηση περιορίζεται αυστηρά στη σημασία που έχει για τους συμμετέχοντες το θέμα που εξετάζεται και προκρίνεται η αφήγηση προσωπικών εμπειριών.

Μη δομημένες συνεντεύξεις. Λαμβάνει χώρα μια συζήτηση, η οποία είναι κατά μια έννοια ελεύθερη. Η ελευθερία της συνδέεται με την συζήτηση, το ερευνητικό θέμα και την δομή και την αλληλουχία των ερωτήσεων. Το μόνο προκαθορισμένο είναι το θέμα που μελετάται. Διακρίνονται σε εντοπισμένες ή μη, ανάλογα με το βαθμό της δόμησης των ερωτήσεων της συνέντευξης.

Άμεσες και έμμεσες συνεντεύξεις. Παρατηρείται διαχωρισμός, αρχικά από την πλευρά του ερευνητή και έπειτα από την πλευρά του αποκρινόμενου. Ο διαχωρισμός αφορά το σκοπό που γίνεται η συνέντευξη.

Επαναλαμβανόμενες συνεντεύξεις. Οι επαναλαμβανόμενες συνεντεύξεις γίνονται κυρίως σε ομάδες ατόμων και ονομάζονται Panel γιατί χρειάζεται να επαναληφθούν πολλές φορές μέχρι η έρευνα να καταλήξει στα συμπεράσματα της. Τα πρόσωπα που επιλέγονται έχουν κάποια κοινά κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά.

Συνεντεύξεις σε βάθος. Οι συνεντεύξεις σε βάθος αφορούν σε ένα σύνολο από γενικές ερωτήσεις σε θέματα που είναι προκαθορισμένα από τον ερευνητή, τα οποία όμως δεν τα θέτει με συγκεκριμένη σειρά, και ο ερωτώμενος έχει τον πρωταγωνιστικό ρόλο με την παρουσία του ερευνητή ως βοηθητική και διακριτικά καθοδηγητική.

Επιλογή εργαλείου

Το βασικό εργαλείο για τη συλλογή στοιχείων και τη διερεύνηση των ερωτημάτων που χρησιμοποιήθηκε ήταν το ερωτηματολόγιο. Σύμφωνα με τους Borg & Gall (1989), το ερωτηματολόγιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις έρευνες για να προσδιορίσει τις γνώμες, τις στάσεις, τις προτιμήσεις και τις αντιλήψεις των ατόμων που αποτελούν το αντικείμενο της έρευνας.

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε σύμφωνα με τις μεθόδους και τις αρχές των επιστημονικών δειγματοληπτικών ερευνών για την εξυπηρέτηση του σκοπού της συγκεκριμένης έρευνας. Οι ερωτήσεις ήταν κυρίως κλειστού τύπου και αυτό γιατί ο συγκεκριμένος τύπος μπορεί να μας δώσει αξιοποιήσιμες πληροφορίες για όσα διερευνώνται, ενώ προσφέρεται καλύτερα και για στατιστική ανάλυση, αφού μπορούμε να κατανείμουμε τα άτομα σύμφωνα με την απάντηση που έδωσαν, χωρίς να χρειάζεται να περάσουμε από ενδιάμεσα στάδια ανάλυσης. Άλλα πλεονεκτήματα των κλειστών ερωτήσεων είναι ότι έχουν περισσότερο κατανοητή δομή και συγχρόνως είναι εύκολο να απαντηθούν, ενώ εγγυώνται και μια σχετική ανωνυμία (Javeau, 2000). Επιπλέον, οι ερωτήσεις κλειστού τύπου είναι χρήσιμες για τη συγκέντρωση ορισμένων κατηγοριών πληροφοριών και για να κριθεί η επιδοκιμασία ή η αποδοκιμασία μιας δεδομένης γνώμης, καθώς και οι αντιλήψεις των υποκειμένων της έρευνας (Javeau, 2000). Βέβαια, υπήρχαν και δύο ερωτήσεις ανοικτού τύπου, οι οποίες είναι περισσότερο αποδοτικές

στην περίπτωση που το εύρος των πιθανών αποκρίσεων δεν είναι γνωστό και μπορεί να αποκαλύψουν απρόβλεπτες αντιδράσεις.

Πιο αναλυτικά, οι ερωτήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την ανίχνευση των απόψεων των κατοίκων της Κηφισιάς σχετικά με την ικανοποίηση τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της δημοτικής αστυνομίας, αποτελούνται κυρίως από τακτικές κλίμακες Likert τεσσάρων βαθμών ως εξής: α) Πολύ, β) Μέτρια, γ) Λίγο και δ) Καθόλου. Με τις κλίμακες Likert παρέχονται εναλλακτικές απαντήσεις και έτσι ξεπερνιούνται οι δυσκολίες μέτρησης αντικειμενικών στάσεων προς όφελος της ακρίβειας των πληροφοριών (Δημητρόπουλος, 2001). Για τη μείωση της πιθανότητας απάντησης των ερωτήσεων χωρίς να δίνεται προσοχή στο ακριβές περιεχόμενο τους από τους πολίτες, στις κλίμακες διατυπώνονται θετικές και αρνητικές κρίσεις για το ίδιο θέμα (Κυριαζή, 2004).

Οι ερωτώμενοι προσεγγίζονταν προσωπικά και μετά από ενημέρωσή τους για την τήρηση του απορρήτου και έγκρισή τους, όπως ορίζεται από τη δεοντολογία της έρευνας (Cohen & Manion, 1994), τους δινόταν το ερωτηματολόγιο για να το συμπληρώσουν. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ήμουν διαθέσιμος στους ερωτώμενους για τυχόν διευκρινήσεις, κάτι που κρίθηκε ελάχιστα απαραίτητο, καθώς οι πιο πολλοί χαρακτήρισαν το ερωτηματολόγιο ενδιαφέρον, σύντομο και σαφές.

Για την κατασκευή του ερωτηματολογίου προηγήθηκε ποιοτική έρευνα που αποσκοπούσε στη διερεύνηση των στάσεων και των αντιλήψεων της ομάδας στόχου, ώστε να γίνει καλύτερος προσδιορισμός των ερευνητικών ερωτημάτων, προκειμένου να κατασκευαστεί το ποσοτικό εργαλείο συλλογής στοιχείων, το οποίο να καλύπτει όσο καλύτερα γίνεται το ερευνητικό αντικείμενο. Άλλωστε, όπως αναφέρει και ο Δαουτόπουλος (1998), οι κοινωνικοί επιστήμονες θα πρέπει να επιδιώκουν την παράλληλη χρήση ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων σε κάθε ερευνητικό έργο.

Αναλυτικότερα, διεξήχθησαν πέντε ατομικές συνεντεύξεις. Τα άτομα που επιλέχθηκαν ήταν στελέχη της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Κηφισιάς. Οι συμμετέχοντες, αφού ενημερώθηκαν για το σκοπό της έρευνας και για την τήρηση του απορρήτου, έδωσαν τη συγκατάθεση τους, όπως ορίζεται από τη δεοντολογία της έρευνας (Cohen & Manion, 1994).

Οι συνεντεύξεις περιστράφηκαν γύρω από τα ερευνητικά ερωτήματα και κατά τη διεξαγωγή τους τα στελέχη της δημοτικής αστυνομίας αναφέρθηκαν στις εμπειρίες τους και σε διάφορα προβλήματα που έχουν αντιμετωπίσει. Η ανάλυση και η καταγραφή των ποιοτικών δεδομένων που προέκυψαν από τις συνεντεύξεις, ανέδειξε

στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του ερωτηματολογίου. Επίσης, στην ανάπτυξη του ερωτηματολογίου συνέβαλαν και οι οδηγίες της επιβλέπουσας καθηγήτριας, οι υποθέσεις της έρευνας, η φύση των ερευνητικών ερωτημάτων, καθώς και η μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας (Μπελάς, 1998).

Όσον αφορά το σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, δόθηκε έμφαση στην εμφάνιση του, στην απλότητα, στη σαφήνεια και διαύγεια της διατύπωσης των ερωτήσεων του (Cohen & Manion, 1994), καθώς και στη χρήση ξεκάθαρων εννοιών (Κυριαζή, 1999). Στην αρχή του ερωτηματολογίου υπήρχε συνοδευτικό κείμενο του ερευνητή που γνωστοποιούσε τον σκοπό της έρευνας, διαβεβαίωνε ότι διασφαλίζεται η ανωνυμία και η εμπιστευτικότητα της συλλογής των δεδομένων και ενθάρρυνε τις απαντήσεις των συμμετεχόντων (Cohen & Manion, 1994).

Ηθικά ζητήματα

Η ηθική στην έρευνα αντιπροσωπεύει έναν ιδιαίτερα σημαντικό παράγοντα, που επικεντρώνεται στην εφαρμογή ηθικών κανόνων στη διαδικασία συλλογής, ανάλυσης, καταγραφής και δημοσίευσης πληροφοριών που σχετίζονται με τους συμμετέχοντες στην έρευνα. Επικεντρώνεται ιδιαίτερα στην ενεργή αποδοχή των δικαιωμάτων που αφορούν την ιδιωτικότητα, την εμπιστευτικότητα και την πληροφορημένη συναίνεση (Sikes et al., 2003). Σύμφωνα με τους Howe & Moses (1999), τα θέματα ηθικής και δεοντολογίας στην επιστημονική έρευνα έχουν περιπλεχθεί τελευταία, καθώς η ποσοτική έρευνα έχει αυξηθεί σημαντικά και συμμετέχουν διάφοροι πληθυσμοί στις μελέτες αυτές. Σε αυτό το πλαίσιο, οι βασικές αρχές δεοντολογίας στην επιστημονική έρευνα περιλαμβάνουν την πληροφορημένη συναίνεση, υπό την έννοια ότι το υποκείμενο της έρευνας συμφωνεί να συμμετέχει εθελοντικά και η συμφωνία αυτή στηρίζεται στην πλήρη και ανοικτή πληροφόρηση, στην ανώνυμη δημοσίευση των δεδομένων, στην ιδιωτικότητα και την εμπιστευτικότητα των προσωπικών δεδομένων, στην ακρίβεια κατά τη διεξαγωγή της έρευνας και στην αποφυγή οποιασδήποτε εσκεμμένης διαστρέβλωσης των δεδομένων.

Σε αυτήν την έρευνα τηρήθηκαν όλες οι δεοντολογικές αρχές. Πιο συγκεκριμένα, εξασφαλίστηκε η ανωνυμία όλων των συμμετεχόντων, ενώ πριν από τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ενημερώθηκαν, προφορικά αλλά και με ειδικό ενημερωτικό σημείωμα που βρισκόταν στην αρχή του εντύπου, για τον λόγο διεξαγωγής της έρευνας, καθώς και για τους ερευνητικούς σκοπούς της. Επιπλέον,

τηρήθηκε η αρχή της πληροφορημένης συναίνεσης, καθώς οι συμμετέχοντες στην έρευνα συμφώνησαν, μετά από σχετική πληροφόρηση για τους σκοπούς της, να λάβουν εθελοντικά μέρος. Επίσης, γνωστοποιήθηκε στους συμμετέχοντες ότι τα δεδομένα που λαμβάνονται από το ερωτηματολόγιο αξιολογούνται και δημοσιεύονται σύμφωνα με τις αρχές της ιδιωτικότητας και της εμπιστευτικότητας. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την αρχή της ανωνυμίας, οι συμμετέχοντες στην έρευνα συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο διατηρώντας την ανωνυμία τους. Επιπλέον, ως προς την τήρηση της αρχής της ακρίβειας, η έρευνα χρησιμοποιεί κατάλληλη ερευνητική μεθοδολογία για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας των συμπερασμάτων.

Κεφάλαιο ενδέκατο

Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας

Ποιοτική έρευνα

Μέσα από προσωπικές συνεντεύξεις με τα στελέχη της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Κηφισιάς προέκυψαν διάφορα θέματα για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους, αλλά και προβληματισμοί για τον ίδιο το θεσμό της δημοτικής αστυνομίας. Στη συζήτηση αναφέρθηκαν θέματα που καλείται αντιμετωπίσει καθημερινά η υπηρεσία και έγινε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις απαραίτητες παρεμβάσεις που θα καταστήσουν αποτελεσματική τη δράση της.

Η δημοτική αστυνομία συνιστά ένα νευραλγικό θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του σύγχρονου συστήματος αστυνόμευσης. Λειτουργεί ως αυτοτελής υπηρεσία του δήμου υπαγόμενη απευθείας στο δήμαρχο και έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, αναβάθμισης της καθημερινής εικόνας της πόλης και βελτίωσης των συνθηκών κυκλοφορίας. Ασκεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες τοπικού χαρακτήρα που καθορίζονται από το νόμο και αφορούν τόσο στην καθημερινότητα των πολιτών όσο και στην εύρυθμη λειτουργία της πόλης. Με τη δράση της αναβαθμίζει την ποιότητα ζωής των πολιτών στην τοπική κοινωνία.

Η καθημερινή επαφή των δημοτικών αστυνομικών με τους πολίτες στις γειτονιές συντελεί στη διαμόρφωση μιας θετικής εικόνας των πολιτών προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το κράτος. Πρόκειται αναμφίβολα για μια σημαντική υπηρεσία που συστάθηκε για να βρίσκεται κοντά στον πολίτη και τις ανάγκες του έχοντας ως βασικό στόχο την καλύτερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου, καθώς και την βελτίωση των συνθηκών ζωής στις τοπικές κοινωνίες.

Πολλαπλός είναι ο ρόλος της δημοτικής αστυνομίας στην πόλη, αφού καλείται να αναλάβει εκτός από τον ρόλο του αστυνομικού και αυτού του αρωγού των πολιτών, του επόπτη καθαριότητας, του κλητήρα για να επιδώσει τα πάσης φύσεως έγγραφα του οικείου ή άλλων δήμων, του διοικητικού υπαλλήλου για να εκδώσει βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας και να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής, αλλά και του διαιτητή μεταξύ δημοτών και επιχειρηματιών κρατώντας τις ισορροπίες στην προσπάθεια να διασφαλίσει τον δημόσιο χώρο.

Στις συνεντεύξεις επισημάνθηκε ότι το έργο της υπηρεσίας, εκτός όλων των άλλων, είναι και κοινωνικό. Με τη βεβαίωση του γνησίου υπογραφής κατ' οίκον που διεκπεραιώνει με εντατικούς ρυθμούς και συστηματικά, μέσα το πολύ σε δύο μέρες επεμβαίνει και δίνει λύση σε σημαντικά προβλήματα ατόμων που αδυνατούν να μετακινηθούν.

Οι περισσότεροι συμφώνησαν ότι η δημοτική αστυνομία θα μπορούσε και καλύτερα και σίγουρα επιδέχεται βελτιώσεις. Ένας βασικός λόγος που η υπηρεσία δυσκολεύεται να ανταπεξέλθει στο ρόλο της είναι η υποστελέχωση του προσωπικού της. Το δυναμικό της δημοτικής αστυνομίας έχει συρρικνωθεί εξαιτίας αποφάσεων προηγούμενων κυβερνήσεων στο πλαίσιο περικοπών στο δημόσιο τομέα. Κι όμως, παρά την αποδυνάμωση της, το έργο που παράγει η δημοτική αστυνομία αναλογικά με την στελέχωση της και την έκταση του δήμου Κηφισιάς είναι αξιόλογο.

Επισημάνθηκε από τους δημοτικούς αστυνομικούς ότι υπάρχουν προοπτικές εξέλιξης της υπηρεσίας και ότι νέος ν. 5003/2022 (Α' 230) θα βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή. Για την εξέλιξη του ρόλου της κρίθηκε σημαντική η καθιέρωση μιας τακτικής επικοινωνίας και συνεργασίας με τις τοπικές οργανώσεις και τους φορείς της πόλης. Επίσης, τονίστηκε ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η παρουσία της δημοτικής αστυνομίας στις γειτονιές, αλλά και στο κέντρο της πόλης. Ακόμη, αναφέρθηκε ότι το μοντέλο αστυνόμευσης πρέπει να λάβει σύγχρονη και λειτουργική μορφή, προσαρμοσμένη στις αυξημένες ανάγκες των πολιτών. Βέβαια, η δημοτική αστυνομία δεν μπορεί να υποκαταστήσει την Ελληνική Αστυνομία, όμως μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στην αντιμετώπιση της παραβατικότητας που εντοπίζεται ως καθημερινό φαινόμενο στην πόλη και ταλαιπωρεί τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Η δημοτική αστυνομία είναι ένας θεσμός φιλικός προς τον πολίτη, που αποσκοπεί στη βελτίωση της καθημερινότητας του. Είναι αρμόδια για την ευταξία της πόλης, λειτουργώντας ως βοηθός επίλυσης των προβλημάτων των δημοτών. Συγχρόνως με τον ελεγκτικό της ρόλο, έχει και κοινωνικό χαρακτήρα μέσα από τη

διαμεσολάβηση και την επικοινωνία με την τοπική κοινωνία χτίζοντας σχέσεις εμπιστοσύνης μαζί της και οικοδομώντας μια εικόνα φιλική προς τους δημότες. Για να το κατορθώσει αυτό, όπως επισημάνθηκε, θα πρέπει ο θεσμός της δημοτικής αστυνομίας να αποκτήσει τη δική του κουλτούρα και ταυτότητα με περισσότερη προβολή του κοινωνικού του ρόλου και χαρακτήρα. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να προσανατολίζεται η επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας.

Το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας είναι προσωπικό αυξημένων τυπικών προσόντων και μπορεί συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία της υπηρεσίας με την εφαρμογή των εξειδικευμένων επαγγελματικών γνώσεων που έχει αποκομίσει από τις σπουδές του και από την επιμόρφωση του μέσω σεμιναρίων.

Όπως αναφέρθηκε στις συνεντεύξεις, η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση κρίνεται αναγκαία για το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας, καθώς είναι επιφορτισμένο και με ιδιαίτερα καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου. Η ανάγκη για εκπαίδευση και επιμόρφωση συνεχώς αυξάνεται, ιδίως όταν αλλάζει θεσμικό πλαίσιο της υπηρεσίας, όπως συμβαίνει με τη δημοτική αστυνομία. Οι δημοτικοί αστυνομικοί πρέπει να εκπαιδεύονται και να επιμορφώνονται ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στο συνεχώς εξελισσόμενο περιβάλλον.

Η εμπειρογνώσια που έχει αποκτήσει ο κάθε δημοτικός αστυνομικός από την πολυετή του θητεία, η οποία τον βοηθά να αντιλαμβάνεται καλύτερα τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, οι επικοινωνιακές δεξιότητες και τεχνικές που διαθέτει, καθώς επίσης το αίσθημα προσωπικής ευθύνης και ο επαγγελματισμός συντελούν στην αποτελεσματική εκτέλεση των εργασιακών του καθηκόντων, στη συνεργασία με άλλα άτομα και υπηρεσίες του δήμου και στην εξυπηρέτηση και την επικοινωνία με τους πολίτες.

Η παρακίνηση του προσωπικού με ανάθεση αρμοδιοτήτων και με οικονομικά κίνητρα, η συνεχής εκπαίδευση και επιμόρφωση του και το θετικό πνεύμα συνεργασίας συντελούν στην καλύτερη αξιοποίηση και ανάπτυξη των ικανοτήτων του, καθώς και στη βελτίωση της απόδοσής του. Πιο συγκεκριμένα, προτάθηκε να γίνεται εναλλαγή των θέσεων ώστε οι υπάλληλοι να αποκτούν καλύτερη και πιο σφαιρική γνώση του αντικειμένου της υπηρεσίας. Επίσης, προτάθηκε να συνδεθεί η απόδοση του υπαλλήλου με τις μισθολογικές απολαβές ώστε να έχει οικονομικά κίνητρα και να δοθεί αύξηση στο βασικό μισθό, καθώς θεωρούν ότι είναι χαμηλός σε σχέση με αυτά που προσφέρουν.

Επιπλέον, προτάθηκε η σύναψη μνημονίου συνεργασίας με Ελληνική Αστυνομία με ενιαίο συντονιστικό κέντρο και συγκρότηση μικτών κλιμακίων ώστε να διεκπεραιώνεται και η ποινική διαδικασία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της δημοτικής αστυνομίας. Όπως αναφέρθηκε, η ιεραρχία και το προσωπικό θα πρέπει να καταβάλει περαιτέρω προσπάθεια για γνώση των διαδικασιών και εν γένει της νομοθεσίας που διέπει τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας. Ακόμη, προτάθηκε η βελτίωση υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων, όπως η χορήγηση ασυρμάτων για την επικοινωνία των υπαλλήλων που εκτελούν υπηρεσία στο δρόμο. Επίσης, αναφέρθηκε ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερος χώρος στέγασης της υπηρεσίας, τόσο για υποδοχή κοινού, όσο και για την απερίσπαστη διεκπεραίωση διοικητικών εργασιών και την ξεκούραση του προσωπικού, καθώς το γραφείο που ήδη υπάρχει είναι πολύ μικρό.

Όσον αφορά τη στελέχωση της υπηρεσίας, αυτή κρίθηκε ανεπαρκής. Όπως χαρακτηριστικά επισημάνθηκε, ένα από τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η δημοτική αστυνομία Κηφισιάς είναι η υποστελέχωση. Χρειάζεται άμεσα να αυξηθεί το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας για να μπορεί η υπηρεσία να ασκήσει πλήρως λειτουργικά και αποτελεσματικά τα καθήκοντα της. Το ένστολο προσωπικό της υπηρεσίας το 2013 απαρτιζόταν από 45 άτομα, ενώ σήμερα αποτελείται μόλις από εννέα άτομα. Τα άτομα αυτά εργάζονται καθημερινά σε δύο βάρδιες και τα Σαββατοκύριακα και καλούνται να διεκπεραιώσουν τον ίδιο όγκο δουλειάς σε ολόκληρο τον Καλλικρατικό δήμο που περιλαμβάνει την Κηφισιά, την Νέα Ερυθραία και την Εκάλη και είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος δήμος σε έκταση στο Νομό Αττικής μετά το δήμο Αθηναίων. Το προσωπικό της υπηρεσίας δεν επαρκεί για τις αρμοδιότητες και το εδαφικό κομμάτι που πρέπει καθημερινά να καλύπτει. Υπάρχει άμεση ανάγκη αύξησης του ένστολου προσωπικού. Η αύξηση αυτή θα πρέπει να βρίσκεται σε συνάρτηση μεταξύ της δύναμης των στελεχών και του εύρους των αρμοδιοτήτων που ασκούν. Ακόμη, η ενίσχυση της παρουσίας της δημοτικής αστυνομίας στις γειτονιές, αλλά και στο κέντρο της πόλης απαιτεί την ενδυνάμωση της υπηρεσίας με επιπλέον καταρτισμένο προσωπικό από το ήδη υπάρχον.

Μια άλλη παράμετρος για την αξιολόγηση των αναγκών στελέχωσης είναι η ηλικία του ένστολου προσωπικού, η οποία είναι σημαντική όταν μιλάμε υπηρεσίες αμειγούς αστυνόμευσης. Η τελευταία σειρά δημοτικών αστυνομικών διορίστηκε πριν από 14 χρόνια, οπότε γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι υπάρχει ανάγκη για νέο προσωπικό ικανό να ανταπεξέλθει στα ειδικά καθήκοντα. Στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων στο δημόσιο και την αυτοδιοίκηση έχει ληφθεί υπόψη

και η δημοτική αστυνομία. Η προκήρυξη για την πρόσληψη νέων δημοτικών αστυνομικών βρίσκεται στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας.

Μερικά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η δημοτική αστυνομία, όπως αυτά αναφέρθηκαν, είναι η πολυνομία, η σύγκρουση αρμοδιοτήτων με άλλες υπηρεσίες και μερικές φορές η άγνοια της διοίκησης σχετικά με το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας. Ένα άλλο πρόβλημα είναι οι ανεπίσημες παρεμβάσεις και η πολιτική επιρροή της υπηρεσίας που γίνεται κάποιες φορές από τις τοπικές αρχές. Ένα πρόβλημα που δεν θα λυθεί, αν δεν δημιουργηθεί ένας κατάλληλος μηχανισμός, ο οποίος θα αποτρέπει τις ανεπίσημες παρεμβάσεις.

Σε γενικές γραμμές οι πολίτες σέβονται και εμπιστεύονται τη δημοτική αστυνομία, ενώ ζητούν περισσότερα μέσα και αρμοδιότητες όσον αφορά καταπολέμηση της μικροεγκληματικότητας. Η δημοτική αστυνομία δεν έχει καταφέρει να καθιερωθεί στη συνείδηση των πολιτών, καθώς συνδέθηκε μόνο με την επιβολή προστίμων. Οι περισσότεροι πολίτες δεν γνωρίζουν τις αρμοδιότητες της και τις συγχέουν με αυτές της Τροχαίας ή της Ελληνικής Αστυνομίας. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Η προβολή και αναγνωρισιμότητα της υπηρεσίας που είναι κατεξοχήν εξωστρεφής, αποτελεί το δυνατό σημείο για να αναπτυχθεί μια σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες.

Όπως αναφέρθηκε στις συνεντεύξεις, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση του ένστολου προσωπικού, η οποία θα εξειδικεύεται στα συγκεκριμένα καθήκοντα που ασκεί. Η εκπαίδευση θα πρέπει να επικεντρωθεί ακόμη περισσότερο στην ανάπτυξη επικοινωνιακών ικανοτήτων και ικανοτήτων προσέγγισης των δημοτών, ώστε να αποφευχθούν τα χαρακτηριστικά εκείνα που καθιστούν την υπηρεσία γραφειοκρατική και απόμακρη στο δημότη και η δημοτική αστυνομία να αποκτήσει περισσότερο ανθρώπινη και λειτουργική διάσταση.

Η σχέση των δημοτικών αστυνομικών του δήμου Κηφισιάς με τους πολίτες είναι άριστη, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων. Υπάρχει αμοιβαίος σεβασμός, εμπιστοσύνη και συνεργασία. Οι πολίτες αντιμετωπίζουν τον δημοτικό αστυνομικό ανάλογα τον τρόπο που τους αντιμετωπίζει αυτός πρώτος. Οι πολίτες συνεργάζονται ανάλογα με τον τρόπο συμπεριφοράς και το ύφος του δημοτικού αστυνομικού. Δηλαδή, ένας υπάλληλος που φέρεται αλαζονικά, υποτιμητικά και με αγένεια, σίγουρα ο πολίτης θα αντιδράσει διαφορετικά από έναν υπάλληλο ευγενικό και προσηνή.

Επίσης, προτάθηκε η δημοτική αστυνομία να εντάξει τις δημόσιες σχέσεις στη λειτουργία της. Η αποτελεσματική εφαρμογή των δημοσίων σχέσεων θα δημιουργήσει

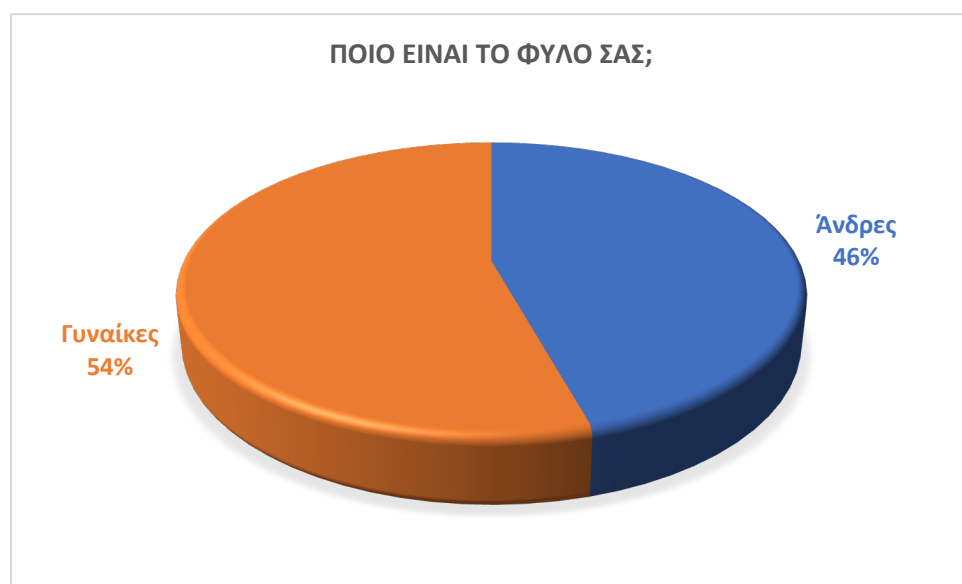
το απαιτούμενο κλίμα εμπιστοσύνης με την τοπική κοινωνία και η δημοτική αστυνομία θα επιτύχει την απαραίτητη αποδοχή και αναγνώριση από τους πολίτες.

Η δημοτική αστυνομία ως υπηρεσία έχει να προσφέρει πολλά ακόμη στους πολίτες. Οι νέες προσλήψεις μαζί με τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού θα βοηθήσουν πολύ την υπηρεσία να ανταπεξέλθει στον ρόλο της, αλλά και στις προσδοκίες των πολιτών.

Ποσοτική έρευνα

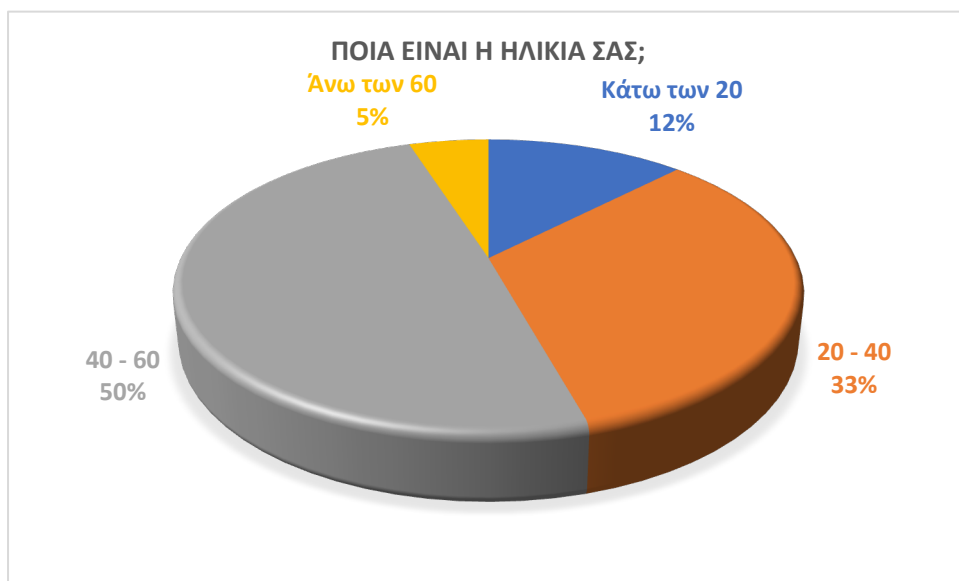
Το δείγμα της ποσοτικής έρευνας αποτελείται από 81 άτομα. Καθώς αναλύουμε τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα, αρχικά παρατηρούμε στο Διάγραμμα 1 ότι το δείγμα είναι σχεδόν ισομερώς καταμερισμένο όσον αφορά το φύλο των ερωτώμενων. Λίγο πιο πάνω από τους μισούς είναι γυναίκες. Πιο συγκεκριμένα, το δείγμα αποτελείται από 44 γυναίκες και 37 άνδρες.

Διάγραμμα 1. Φύλο συμμετεχόντων

Όσον αφορά την ηλικία, οι μισοί από τους ερωτώμενους είναι ηλικίας από έως 40 έως 60 ετών, ενώ αρκετοί δήλωσαν ηλικία από 20 έως 40 ετών. Στο Διάγραμμα 2 εμφανίζεται αναλυτικά η κατανομή.

Διάγραμμα 2. Ηλικία συμμετεχόντων

Παράλληλα, όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ερωτώμενων, όπως βλέπουμε στο Διάγραμμα 3, προκύπτει ότι το 7% αυτών έχουν λάβει υποχρεωτική εκπαίδευση, το 24% είναι απόφοιτοι Λυκείου, το 4% είναι απόφοιτοι ΙΕΚ ή είναι εν ενεργεία φοιτητές, το 26% είναι απόφοιτοι ΑΕΙ – ΤΕΙ, ενώ το 33% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου.

Διάγραμμα 3. Μορφωτικό επίπεδο συμμετεχόντων

Παραπάνω από ένας στους τέσσερις πολίτες έχει ζητήσει τη συνδρομή της δημοτικής αστυνομίας. Όπως βλέπουμε στο Διάγραμμα 4, το 27% των ερωτώμενων απάντησε ότι έχει απευθυνθεί κάποια στιγμή στη δημοτική αστυνομία Κηφισιάς για βοήθεια.

Διάγραμμα 4. Χρήση υπηρεσιών

Αναφορικά με το βαθμό ικανοποίησης των ερωτώμενων κατοίκων της Κηφισιάς από τις υπηρεσίες που παρέχει η δημοτική αστυνομία η έρευνα έδειξε ότι το 32% είναι πολύ ικανοποιημένοι, το 54% μέτρια, το 8% λίγο και το 6% καθόλου (Διάγραμμα 5).

Διάγραμμα 5. Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες

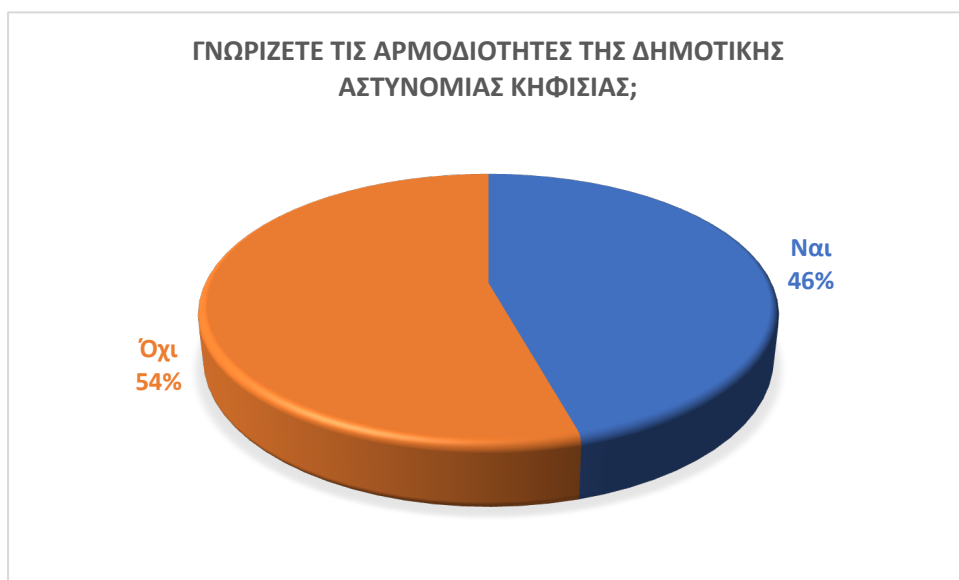
Οι πολίτες δείχνουν να εμπιστεύονται τη δημοτική αστυνομία, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τα αποτελέσματα στη σχετική ερώτηση. Όπως βλέπουμε στο Διάγραμμα 6 τα ποσοστά των θετικών απαντήσεων σχετικά με το βαθμό εμπιστοσύνης είναι υψηλά.

Διάγραμμα 6. Βαθμός εμπιστοσύνης

Ωστόσο, η πληροφόρηση για τις αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας είναι μάλλον ελλιπής. Όπως βλέπουμε και στο Διάγραμμα 7 οι περισσότεροι από τους μισούς απάντησαν δεν γνωρίζουν τις αρμοδιότητές της.

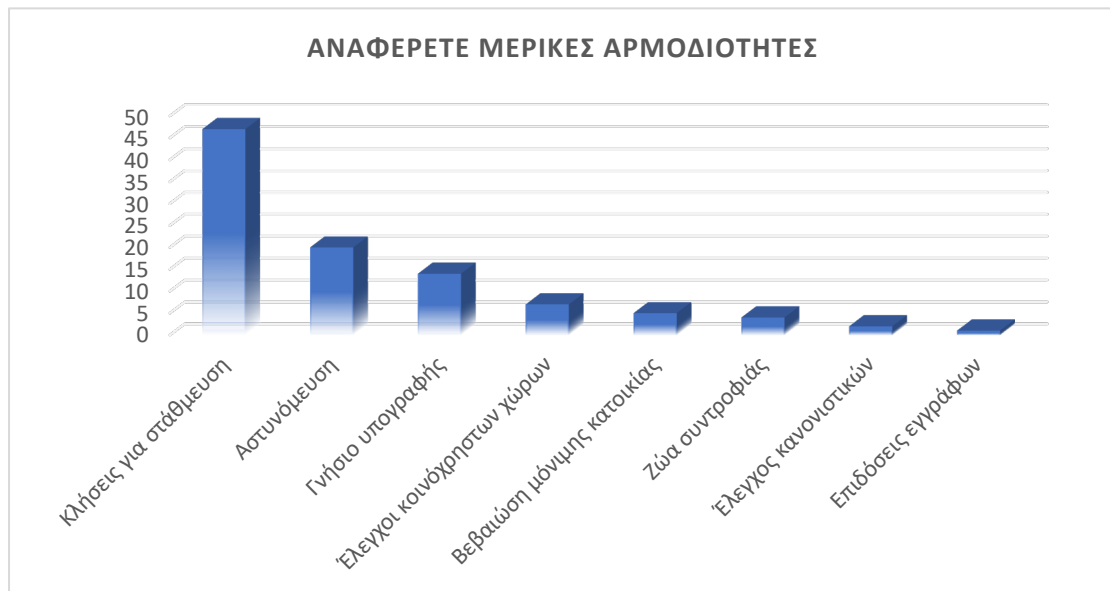
Διάγραμμα 7. Γνώση αρμοδιοτήτων από πολίτες

Όταν οι ερωτώμενοι κάτοικοι της Κηφισιάς κλήθηκαν να αναφέρουν μερικές από τις αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας οι περισσότερες απαντήσεις που δόθηκαν αφορούσαν, με μεγάλη διαφορά, τη βεβαίωση κλήσεων για παράνομη στάθμευση. Ακολουθούν η αστυνόμευση και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής κατ' οίκον

σε άτομα που αδυνατούν να μετακινηθούν, ενώ λιγότερο γνωστή είναι η αρμοδιότητα που αφορά στις επιδόσεις εγγράφων του δήμου (Διάγραμμα 8).

Διάγραμμα 8. Αρμοδιότητες που αναφέρθηκαν

Το 57% των συμμετεχόντων στη έρευνα θεωρεί ότι η δημοτική αστυνομία θα έπρεπε να έχει περισσότερες αρμοδιότητες από αυτές που ήδη έχει (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9. Περισσότερες αρμοδιότητες

Οι πολίτες θεωρούν ότι η δημοτική αστυνομία Κηφισιάς δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη, αφού όπως βλέπουμε στο Διάγραμμα 10, το 56% των ερωτώμενων απάντησε μέτρια, το 16% λίγο και το 23% καθόλου.

Διάγραμμα 10. Επαρκής στελέχωση

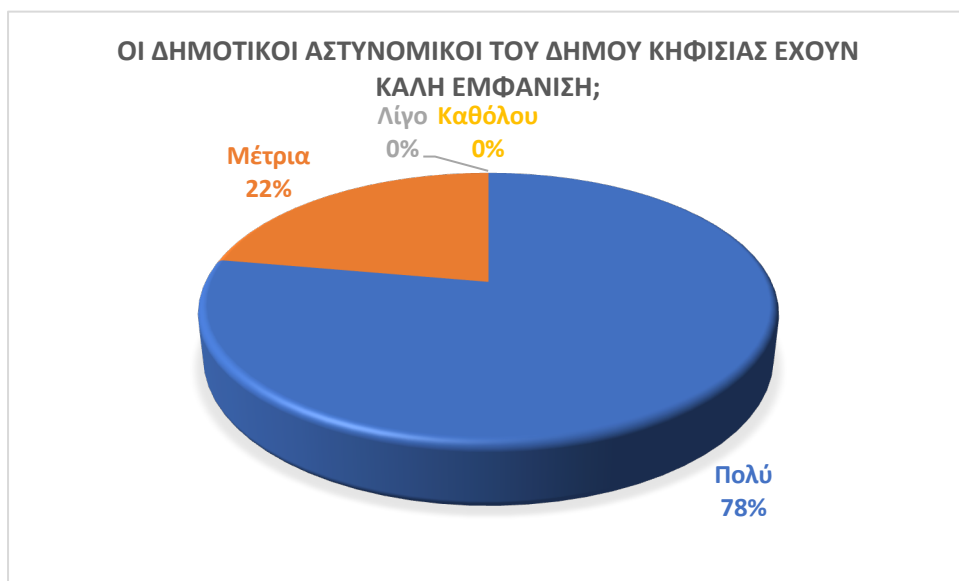
Από την ανάλυση των απαντήσεων των ερωτώμενων κατοίκων βλέπουμε ότι το 67% θεωρεί ότι οι δημοτικοί αστυνομικοί του δήμου Κηφισιάς έχουν πολύ καλή συμπεριφορά (Διάγραμμα 11).

Διάγραμμα 11. Συμπεριφορά δημοτικών αστυνομικών

Ενώ ακόμα μεγαλύτερο είναι το ποσοστό που θεωρεί ότι οι δημοτικοί αστυνομικοί του δήμου Κηφισιάς έχουν πολύ καλό επίπεδο εμφάνισης, το οποίο αγγίζει το 78% των ερωτώμενων κατοίκων (Διάγραμμα 12).

Διάγραμμα 12. Εμφάνιση δημοτικών αστυνομικών

Το 33% των συμμετεχόντων στη έρευνα είναι πολύ ικανοποιημένοι από τη γενική εικόνα της δημοτικής αστυνομίας, το 53% μέτρια, το 9% λίγο και το 5% καθόλου (Διάγραμμα 13).

Διάγραμμα 13. Ικανοποίηση από τη γενική εικόνα της υπηρεσίας

Οι κάτοικοι του δήμου Κηφισιάς επισημαίνουν ότι η καλύτερη στελέχωση τμήματος, η εξασφάλιση επάρκειας εξοπλισμού και η σταδιακή αύξηση των αρμοδιοτήτων θα συντελέσουν στην καλύτερη λειτουργία και αποτελεσματικότητα της δημοτικής αστυνομίας. Στην ανοικτού τύπου ερώτηση «τι έχετε να προσθέσετε;» που υπήρχε στο

τέλος του ερωτηματολογίου απαντούν «περισσότερο προσωπικό στη δημοτική αστυνομία».

Επίσης, για τη διασφάλιση της λειτουργίας της πόλης μαζί με το προσωπικό, θα ήθελαν να προστεθούν και άλλες αρμοδιότητες στις ήδη υπάρχουσες π.χ. σε θέματα καθαριότητας. «Δεν έχουν πολλές αρμοδιότητες και εξοπλισμό». Ακόμη, θα ήθελαν η δημοτική αστυνομία να λειτουργεί ως επιτήρηση σε παρατακτικές συμπεριφορές που είναι πλέον μάστιγα για τις μικρότερες ηλικίες. «Τα στελέχη της δημοτικής αστυνομίας Κηφισιάς προσπαθούν, αλλά τα μέσα που διαθέτουν δεν είναι επαρκή και οι αρμοδιότητες τους δεν είναι ξεκάθαρες». Η παρουσία της δημοτικής αστυνομίας θα βοηθήσει στην πρόληψη και αποφυγή των περιστατικών βίας ανάμεσα σε ανηλίκους. Η κατάσταση έχει ξεφύγει, λένε. «Σε περίπτωση παρουσίας περισσότερων αστυνομικών, ενδέχεται να μην έρχονται στην Κηφισιά άτομα που προκαλούν προβλήματα». «Ίσως θα ήταν καλό, εφόσον το ωράριό τους το επιτρέπει, να αναλάβουν την αστυνόμευση ειδικότερα τα βράδια όπου έχουν γίνει αρκετά περιστατικά κλοπών και βίας σε ανηλίκους».

Η αστυνόμευση σε σχέση με το παράνομο παρκάρισμα και την κατάληψη πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων είναι καθημερινά προβλήματα που χρίζουν λύσεων. Οι πολίτες ζητούν να δοθεί περισσότερη έμφαση στις διαβάσεις πεζών και στις ράμπες ΑΜΕΑ. Επίσης, ζητούν να αυξηθούν οι έλεγχοι για την παράνομη στάθμευση περιμετρικά της πόλης, στις κεντρικές οδούς, παρά στο κέντρο. Πιο συγκεκριμένα, στην παράνομη στάθμευση στη Λεωφόρο Κηφισιάς και στη Χαρίλαου Τρικούπη όπου τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα κλείνουν τη μια από τις δύο λωρίδες και δημιουργείται κίνηση. «Η ατιμωρησία όσων παρκάρουν παράνομα σε κεντρικούς άξονες οδηγεί σε χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο». Οι κλήσεις και η απομάκρυνση αυτοκινήτων με γερανό κρίνονται απαραίτητα για να λυθεί το πρόβλημα.

Τέλος, οι πολίτες επισημαίνουν την επιδείνωση του προβλήματος της αστεγίας στους δρόμους της πόλης και ζητούν από τη δημοτική αστυνομία να μεριμνά, σε επίπεδο ενημέρωσης των αρμόδιων υπηρεσιών, για την υποστήριξη και βοήθεια των αστεγών.

Συμπεράσματα

Η διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας οδήγησε στην σταδιακή μεταβίβαση ολοένα και περισσότερων αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η δημοτική αστυνομία

είναι αποτέλεσμα της συνταγματικής κατοχύρωσης υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του τεκμηρίου αρμοδιότητας της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων και αποβλέπει στη θεραπεία των υπαρχουσών αναγκών και απαιτήσεων της τοπικής κοινωνίας. Αποτελεί ένα θεσμό που είναι φιλικός προς τους πολίτες και σκοπό έχει τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Συμμετέχει στο κοινωνικό γίνεσθαι, προσφέροντας υπηρεσίες στους πολίτες και, επομένως, βελτιώνοντας την καθημερινότητα τους. Έχει έναν ρόλο ανοικτό στην κοινωνία, που συμβάλει στην προαγωγή των φιλικών σχέσεων με την τοπική κοινωνία μέσω της καλλιέργειας ενός κλίματος συνεργασίας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης στην από κοινού επίλυση των τοπικών υποθέσεων.

Η δημοτική αστυνομία αποτελεί ένα σημαντικό και χρήσιμο θεσμό του σύγχρονου συστήματος αστυνόμευσης της πόλης. Με την παρουσία της και τις κατάλληλες ενέργειες συνεισφέρει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών στην τοπική κοινωνία. Η συνεργασία της δημοτικής αστυνομίας με τους φορείς και τις οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών σε τοπικό επίπεδο είναι πολύ σημαντική. Η καθημερινή και άμεση επαφή της με τους πολίτες στις γειτονιές συμβάλει στη διαμόρφωση μιας πιο θετικής στάσης των πολιτών προς τα σώματα ασφαλείας και το κράτος.

Η δημοτική αστυνομία απολαμβάνει θετικής αποδοχής από ένα τμήμα της κοινωνίας, ενώ ένα άλλο τμήμα της έχει πλήρως αρνητική στάση. Αυτό συμβαίνει γιατί αποτελεί κυρίως μια ελεγκτική υπηρεσία που επιβάλλει κυρώσεις. Ένας άλλος ανασταλτικός παράγοντας που εντοπίζεται και λειτουργεί αποπροσανατολιστικά προς την αποστολή και τους στόχους της δημοτικής αστυνομίας είναι η πολιτική ποδηγέτηση. Ένα πρόβλημα που δεν θα λυθεί, αν δεν δημιουργηθεί ένας κατάλληλος μηχανισμός, ο οποίος θα αποτρέπει τις ανεπίσημες παρεμβάσεις και την πολιτική επιρροή της υπηρεσίας από τις τοπικές αρχές.

Επίσης, ένα άλλο τμήμα της κοινωνίας δεν γνωρίζει τις αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας και τη συγχέουν με την Ελληνική Αστυνομία και την Τροχαία. Η ανάπτυξη της θεσμικής επικοινωνίας σε τοπικό επίπεδο και η προβολή και αναγνωσιμότητα της δημοτικής αστυνομίας, που είναι κατεξοχήν εξωστρεφής υπηρεσία, καθώς και η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της και σε άλλους πιο παραγωγικούς τομείς, όπως ο πολιτιστικός τομέας, θα συμβάλλουν στη βελτίωση της εικόνας της υπηρεσίας και στην ανάπτυξη μιας σχέσης εμπιστοσύνης με τους πολίτες.

Εκτός των άλλων που αναφέρθηκαν, θα πρέπει η δημοτική αστυνομία να εντάξει και τις δημόσιες σχέσεις στη λειτουργία της. Οι δημόσιες σχέσεις συμβάλλουν

στην κοινωνικοποίηση της υπηρεσίας, που υποδηλώνει την ουσιαστική ένταξη της λειτουργίας της μέσα στην τοπική κοινωνία και προς όφελος αυτής, δημιουργώντας το απαιτούμενο κλίμα εμπιστοσύνης με την τοπική κοινωνία που θα βασίζεται στην κοινωνική συναίνεση και συνεργασία. Η αναβάθμιση των δημοσίων σχέσεων μέσω της συμμετοχής, της αποκέντρωσης και το ανοίγματος του υπηρεσίας στην κοινωνία θα δημιουργήσει σταδιακά τις απαραίτητες προϋποθέσεις, ώστε ο η δημοτική αστυνομία να επιτύχει την απαραίτητη αποδοχή και αναγνώριση από τους πολίτες. Μια αποδοχή και αναγνώριση που θα βασίζεται στη εμπέδωση του θεσμικού ρόλου της υπηρεσίας από την τοπική κοινωνία, ως φορέα ήπιας αστυνόμευσης, που επικεντρώνεται στην καθημερινότητα των πολιτών και λειτουργεί ως βοηθός για την επίλυση των προβλημάτων τους, με σεβασμό απέναντι τους και ευαισθησία στις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι οι ερωτώμενοι κάτοικοι εκφράζουν υψηλή ικανοποίηση από τον ρόλο της δημοτικής αστυνομίας του δήμου Κηφισιάς. Η ανάλυση των απαντήσεων των συμμετεχόντων δείχνει ότι πολίτες εμπιστεύονται τη δημοτική αστυνομία, ενώ παραπάνω από ένας στους τέσσερις έχει απευθυνθεί σε αυτή για βοήθεια. Ωστόσο, η πληροφόρηση για τις αρμοδιότητες της είναι μάλλον ελλιπής. Επιπλέον, οι πολίτες θεωρούν ότι η δημοτική αστυνομία Κηφισιάς δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη. Τέλος, θεωρούν ότι οι δημοτικοί αστυνομικοί του δήμου Κηφισιάς έχουν πολύ καλή συμπεριφορά και εμφάνιση.

Από κάθε άποψη είναι σημαντικό και κρίσιμο, η δημοτική αστυνομία να αποκτήσει μια σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού με τους πολίτες, αφενός για να καταφέρει να ανταποκριθεί με επιτυχία στα καθήκοντα της και αφετέρου για να ικανοποιήσει τις προσδοκίες τους. Η ενημέρωση των πολιτών για τις αρμοδιότητες της, έτσι ώστε να γνωρίζουν για ποιες περιπτώσεις μπορούν να ζητούν τη συνδρομή της, είναι ένα από τα καθοριστικότερα ζητήματα. Όμως, εξίσου σημαντικό είναι να καταστεί σαφές ότι η δημοτική αστυνομία είναι μια κατεξοχήν φιλική υπηρεσία προς τον πολίτη, η οποία έχει ως βασικό σκοπό όχι την επιβολή προστίμων, αλλά την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου. Έτσι, η δημοτική αστυνομία θα κατακτήσει τη θέση που της αξίζει στην ελληνική κοινωνία.

Πηγές – Βιβλιογραφία

Πρωτογενείς πηγές

- ν. 1065/1980, *Περί κυρώσεως Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 168/24.7.1980, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 2503/1997, *Διοίκηση, Οργάνωση, Στελέχωση της Περιφέρειας, Ρύθμιση θεμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 107/30.5.1997, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 2696/1999, *Κύρωση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 57/23.3.1999, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 2819/2000, *Ίδρυση Εταιρίας ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΧΩΡΙΟ 2004 Α.Ε, Προστασία Ολυμπιακών Συμβόλων και Σημάτων και άλλες Διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 84/15.3.2000, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 2946/2001, *Υπαίθρια Διαφήμιση, Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων και άλλες διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 224/8.10.2001, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 3181/2003, *Ρύθμιση θεμάτων συνοριακών φυλάκων και ειδικών φρουρών και άλλες διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 218/10.9.2003, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 3463/2006, *Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 114/8.6.2006, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 3730/2008, *Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 262/23.12.2008, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 3731/2008, *Αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας και Ρυθμίσεις Λοιπών Θεμάτων Αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 263/ 23.12.2008, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 3852/2010, *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 87/7-6-2010, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 3868/2010, *Αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και Λοιπές Διατάξεις Αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 129/3.8.2010, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.

- ν. 4039/2012, *Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 15/2.2.2012, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 4172/2013, *Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 167/23.7.2013, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 4325/2015, *Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 47/11.5.2015, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 4619/2019, *Κύρωση του Ποινικού Κώδικα*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 95/11.6.2019, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 4620/2019, *Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 96/11.6.2019, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 4712/2020, *Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων, ρύθμιση θεμάτων για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 146/29.7.2020, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- 4830/2021, *Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Πρόγραμμα ΑΡΓΟΣ και λοιπές διατάξεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 169/18.9.2021, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- ν. 5003/2022, *Δημοτική Αστυνομία, Φορείς Λαϊκών Αγορών, απλούστευση διαδικασιών μεταξύ ΟΤΑ και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ρυθμίσεις εξομάλυνσης της εκλογικής διαδικασίας κατοίκων εξωτερικού και λοιπές ρυθμίσεις*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 230/14.12.2022, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- α.ν. 263/1968, *Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί δημοσίων κτημάτων*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 12/23.1.1968, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.

- π.δ. 434/1982, *Καθορισμός αρμοδιοτήτων, καθηκόντων, προσόντων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του προσωπικού της ειδικής υπηρεσίας των Δήμων και Κοινοτήτων του άρθρου 24 παρ. 2 του ν. 1065/1980*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 78/30.6.1982, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- π.δ. 592/1984, *Συμπλήρωση του π.δ. 434/1982 Καθορισμός αρμοδιοτήτων, καθηκόντων, προσόντων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του προσωπικού της ειδικής υπηρεσίας των Δήμων και Κοινοτήτων του άρθρου 24 παρ. 2 του ν. 1065/1980*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 215/31.12.1984, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- π.δ. 410/1995, *Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο Νόμου με τίτλο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας των ισχυουσών Διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 231/14.11.1995, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
- π.δ. 23/2002, *Αρμοδιότητες, σύστημα πρόσληψης, προσόντα, καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας*, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τ. Α΄ 19/7.2.2002, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Αντωνάκος, Σ. Π., (1973), *Η Αστυνομία εις την αρχαίαν Ελλάδα*, Αθήνα: Αστυνομικά Χρονικά.
- Ασπρέας, Γ., (1953), *Ιστορία της Αστυνομίας: Εξέλιξις του αστυνομικού θεσμού από της απελευθερώσεως της Ελλάδος μέχρι σήμερα*, Αθήνα: Αστυνομικά Χρονικά.
- Γιαβή, Β., (2009), *Πρωτοβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Δημοτική Αστυνομία*, Αθήνα: ΕΚΔΔΑ – ΕΣΤΑ.
- Δαουντόπουλος, Γ., (1998), *Τρεις δεκαετίες έρευνας στο χώρο της ελληνικής Υπαίθρου*, Στο Γ. Παπαγεωργίου (Επιμ. Έκδ.), *Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα*, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδάνος.
- Δημητρόπουλος, Ε., (2001), *Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας: Ένα συστηματικό δυναμικό μοντέλο*, Αθήνα: Έλλην.
- Δοξαστάκης, Ζ., (2005), *Οργάνωση και Λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας*, Τόμος Α΄, Εκδότης Ζ. Δοξαστάκης.
- Καραναστάσης, Μ., (2009), *Δημοτική Αστυνομία Οργάνωση και Λειτουργία*, Αθήνα: Εκδόσεις Γ.Μ. Καταναστάση.

- Κοϊμτζόγλου, Ι., (2017), *Σύνοψη Διοικητικού Δικαίου*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Κοντόγιωργα – Θεοχαροπούλου, Δ., (2002), *Η διοικητική οργάνωση του κράτους: Από άποψη Διοικητικού Δικαίου και Διοικητικής Επιστήμης*, Θεσσαλονίκη.
- Κυριαζή, Ν., (1999), *Η Κοινωνιολογική έρευνα – Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κυριαζή, Ν., (2004), *Η κοινωνιολογική έρευνα*, Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.
- Μακρυδημήτρης, Α. & Πραβίτα, Μ., – Η., (2012), *Διοικητική Επιστήμη Ι, Δημόσια Διοίκηση, Στοιχεία Διοικητικής Οργάνωσης*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, Α., (2016), *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου: Εισαγωγή – Θεμελιώδεις έννοιες, γ' έκδοση*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σακκουλά
- Μπαμπαλιούτας, Α. Π., (2013), *Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης*, τ. Β', Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μπελάς, Θ., (1998), *Δομή και γραφή της επιστημονικής εργασίας*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μώκος, Γ. Δ., (2001), *Εισαγωγή στην Επιστήμη της Πληροφόρησης*, Αθήνα: Παπασωτηρίου.
- Πανούσης, Σ. & Τηλελής, Γ., (2008), *Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού*, Αθήνα: Ιδιωτική Έκδοση.
- Παπαϊωάννου, Ζ., (2011), *Δημοτική Αστυνομία: Στόχοι, Αρμοδιότητες, Μέσα και Όρια Δράσης*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Πετράκος, Γ. & Ψυχάρης, Γ., (2016), *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα*, β' έκδοση, Αθήνα: Κριτική.
- Σαραφίδου, Γ. Ο., (2011), *Συνάρθρωση ποσοτικών και ποιοτικών προσεγγίσεων. Η εμπειρική έρευνα*, Αθήνα: Gutenberg
- Τάχος, Α. Ι., (2008), *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Φίλιας, Β., (1996), *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών*, β' έκδοση, Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Bervoets, E., Bik, J. & De Groot, M., (2013), *Gemeentelijk blauw: het dagelijks werk van gemeentelijke handhavers in beeld (Municipal blue: portraying the daily work of municipal law enforcers)*, Reed Business, Amsterdam.

- Borg, W. R. & Gall, M. D., (1989), *Educational Research*. White Plains, NY: Longman Inc.
- Cohen, L. & Manion, L., (1994), *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Devroe, E. & Ponsaers, P., (2017), *European national police systems and metropolitan realities*, Policing European Metropolises: The Politics of Security in City-Regions, Taylor & Francis.
- Eikenaar, T. & Van Stokkom, B., (2014), *City warden or municipal police? Municipal law enforcement in the public domain*, Nijmegen.
- Furuhagen, B., (2017), *The Police as a Municipal or State Agency*, Nordisk politiforskning, Universitetsforlaget.
- Fyfe, N. R. & Terpstra, J., (2013), *Centralizing Forces. Comparative perspectives on Contemporary Police Reform in Northern and Western Europe*, Hague: Eleven International Publishing.
- Javeau, C., (2000), *Η έρευνα με ερωτηματολόγιο – Το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή*, Κ. Τζανόνε – Τζώρτζη (Επιμ. Έκδ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Howe, K. R. & Moses, M. S., (1999), *Ethics in educational research*, Review of Research in Education.
- Kothari, C. R., (2004), *Research methodology: Methods and techniques*, London: New Age International.
- Newman, I. & Benz, C. R., (1998), *Qualitative – quantitative research methodology: Exploring the interactive continuum*, New York: SIU Press.
- Sikes, P., Nixon, J. & Carr, W., (2003), *The moral foundations of educational research: knowledge, inquiry and values*, London: McGraw-Hill Education.
- Terpstra, J., (2012), *Particuliere beveiligers als publieke handhavers: de inzet van private boa's door gemeenten (Private security officers as public enforcers: the use of private boas by municipal councils)*, Justitiële Verkenningen.
- van Steden, R., (2017), *Municipal Law Enforcement Officers: towards a new system of local policing in the Netherlands?*, Policing and society.
- Vinzant, J. & Crothers, L., (1996), *Street-level leadership: rethinking the role of public servants in contemporary governance*, The American review of public administration.
- Williams, C. A., (2011), *Rotten boroughs. The crisis of urban policing and the decline of municipal policing 1914–1964*, in Williams, C. A. (ed.) *Police*

and Policing in the Twentieth Century, Farnham: Ashgate Publishing Limited.

Παραρτήματα

Παράρτημα 1. Ερωτήσεις συνεντεύξεων στελεχών

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF ECONOMIC & REGIONAL DEVELOPMENT

Ερωτήσεις συνεντεύξεων προς τα στελέχη της δημοτικής αστυνομίας Κηφισιάς

1. Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ρόλος της δημοτικής αστυνομίας;
2. Θεωρείτε ότι η δημοτική αστυνομία επιτελεί το ρόλο της; Πιστεύετε ότι υπάρχουν προοπτικές εξέλιξης;
3. Πώς θεωρείτε ότι μπορείτε να συμβάλλετε στην καλύτερη λειτουργία της υπηρεσίας και στην ικανοποίηση των πολιτών;
4. Τι θεωρείτε ότι χρειάζεται για την καλύτερη αξιοποίηση και ανάπτυξη των ικανοτήτων σας και τη βελτίωση της απόδοσής σας;
5. Πιστεύετε ότι υπάρχουν προβλήματα στην υπηρεσία; Τι προβλήματα αντιμετωπίζετε;
6. Θεωρείτε ότι είναι επαρκής η στελέχωση της υπηρεσίας; Θα πρέπει να αυξηθεί το προσωπικό της;
7. Έχετε συναντήσει κάποια δύσκολη κατάσταση; Πώς αντιδράσατε;
8. Ποια είναι η σχέση σας με τους πολίτες; Πώς σας αντιμετωπίζουν; Σας σέβονται; Σας εμπιστεύονται;
9. Αν όχι, σε τι οφείλεται αυτό;
10. Έχετε να προσθέσετε κάτι άλλο;

Παράρτημα 2. Ερωτηματολόγιο κατοίκων

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF ECONOMIC & REGIONAL DEVELOPMENT

Ερωτηματολόγιο προς τους κατοίκους του δήμου Κηφισιάς

Σκοπός: Η έρευνα αποσκοπεί στην καταγραφή του επιπέδου ικανοποίησης των μόνιμων κατοίκων της Κηφισιάς από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της δημοτικής αστυνομίας.

Πληροφορίες: Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αποτελεί ερευνητικό εργαλείο στο πλαίσιο εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμοσμένων Οικονομικών και Περιφερειακής Ανάπτυξης» του Παντείου Πανεπιστημίου. Λόγω της στοχευμένης επιλογής, το ερωτηματολόγιο απευθύνεται αποκλειστικά σε άτομα που είναι κάτοικοι Κηφισιάς. Οι αποκρινόμενοι καλούνται να απαντήσουν συνολικά σε δεκατέσσερις (14) ερωτήσεις. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και το περιεχόμενό του θα παραμείνει εμπιστευτικό και θα αξιοποιηθεί αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη ερευνά. Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας!

Αντώνης Νατσιός

Μεταπτυχιακός φοιτητής

email: a.natsios@panteion.gr

1. Ποιο είναι το φύλο σας;
α) Άντρας β) Γυναίκα
2. Ποια είναι η ηλικία σας;
α) Κάτω των 18 β) 20 – 40
γ) 40 – 50 δ) Άνω των 60
3. Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο;
α) Υποχρεωτική εκπαίδευση β) Απόφοιτος/η Λυκείου
γ) Απόφοιτος/η ΙΕΚ δ) Απόφοιτος/η ΑΕΙ-ΤΕΙ
ε) Κάτοχος μεταπτυχιακού ή διδακτορικού στ) Άλλο
4. Έχετε απευθυνθεί ποτέ στη δημοτική αστυνομία Κηφισιάς για βοήθεια;
α) Ναι β) Όχι
5. Είστε ικανοποιημένος/η από τις υπηρεσίες που παρέχει η δημοτική αστυνομία;
α) Πολύ β) Μέτρια
γ) Λίγο δ) Καθόλου

α) Πολύ β) Μέτρια
γ) Λίγο δ) Καθόλου

α) Nα₁ β) Oχ₁

.....

.....

.....

.....

α) Να1

α) Πολύ β) Μέτρια
γ) Λίγο δ) Καθόλου

α) Πολύ β) Μέτρια
γ) Λίγο δ) Καθόλου

α) Πολύ β) Μέτρια
γ) Λίγο δ) Καθόλου

α) Πολύ β) Μέτρια
γ) Λίγο δ) Καθόλου

.....

.....

.....

.....